

LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi költségvetésének végrehajtása

I. A Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése egyenlegének alakulása, feltételrendszerének értékelése

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény a Nyugdíjbiztosítási Alap bevételi és kiadási főösszegét 3 074 646,1 millió forintban, „0” egyenleggel határozta meg. A 2011. évi CXIV. törvény (július 30-ai hatállyal) módosította a költségvetési törvényt, mely szerint a Nyugdíjbiztosítási Alap **módosított bevételi és kiadási főösszege 3 073 558,2 millió forint** összegre változott, vagyis 1 087,9 millió forinttal csökkent az eredeti előirányzathoz képest. A módosítás a bevételek esetében a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel, a kiadások esetében pedig a Működési célú kiadások előirányzatát érintette.

A bevételi előirányzat meghatározásánál döntő szerepet játszott a járulékmértékek és a járulékköteles jövedelmek nagysága. A munkáltató által fizetendő nyugdíjbiztosítási járulék mértéke az előző évihez képest nem változott, mértéke: 24 százalék. Az egyéni nyugdíjjárulék mértéke egységesen 10 %-ra emelkedett, mind a magán-nyugdíjpénztár tag, mind pedig a nem pénztártag biztosítottak esetében. (A bázisévben, 2010. I-X. hónapban a magán-nyugdíjpénztár tagok 1,5 %, a nem pénztártag biztosítottak pedig 9,5 % egyéni nyugdíjjárulékot fizettek. A 2010. november elseje és december 31-e közötti időszakban esedékes befizetésekre vonatkozóan - a 2010. évi CI. törvényben foglaltak alapján - 9,5 %-ra emelkedett a magán-nyugdíjpénztártag által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke, így azonos lett a nem pénztártag biztosítottak járulékmértékével.)

Az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség felső határa (járuléklafon) - egy naptári napra számítva - az előző évi 20 420 forint/nap (7 453 300 Ft/év) összegről 21 000 forint/nap (7 665 000 Ft/év) összegre nőtt.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2008. évi költségvetésében új járulék jogcímként megjelenő Korkedvezmény-biztosítási járulék a 2007-2011. évi periódusban fokozatosan került bevezetésre. 2007-ben e járulék teljes összegét a központi költségvetés fizette meg. A foglalkoztatói befizetés 2008-ban a járulék 25 %-a, 2009-ben 50 %-a, 2010-ben 75 %-a volt, 2011-ben pedig a teljes összeget a foglalkoztató fizette meg. A foglalkoztatót nem terhelő részt a központi költségvetés térítette meg a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a Központi költségvetési hozzájárulások jogcímei között. *2011. évben csak január hónapban történt térítés a megelőző év december hónapra vonatkozóan befolyt korkedvezmény-biztosítási járulék összege alapján.* A járulék mértéke 13 %, alapja pedig megegyezik a tb-járulék alapjával.

A 2011. január 1-jétől végrehajtott 3,8 %-os nyugdíjmelés az 1997. évi LXXXI. törvény 62. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően került meghatározásra. (Ennek értelmében, ha a GDP változatlan áron számított növekedésének mértéke legalább 3 %, de nem éri el a 4 %-ot, januárban a nyugdíjakat a tervezett fogyasztói árnövekedés és az országos nettó átlagkereset-növekedés 80-20 %-os arányban súlyozott átlagának megfelelően kell emelni.) A nyugdíjmelés számításánál – a 2011. évi Költségvetési törvény 58. § (2) bekezdésében foglaltak szerint - 4,9 %-os országos nettó átlagkereset növekedést és 3,5 %-os fogyasztói árnövekedést kellett figyelembe venni. A Nyugellátások előirányzata tartalmazta a januári 3,8 %-os nyugdíjmelés, a nők számára - 2011. évtől bevezetésre került - legalább 40 év jogosultsági idő alapján járó teljes összegű öregségi nyugdíjazás többletkiadásait, valamint a rehabilitációs járadékok felfutásából eredő kiadásnövekedést. A fentiek mellett az automatizmusok és az egyösszegű méltányossági kifizetések tervezett hatása is figyelembe vételre került az előirányzat összegében.

II. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek, kiadásainak teljesítése

A Nyugdíjbiztosítási Alap a 2011. évet 3 048 558,6 millió forint bevételi és 3 048 782,3 millió forint kiadási főösszeg mellett, a tervezett „0”-hoz közeli értékkel, -223,7 millió forint egyenleggel zárta.

millió forint							
Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi módosított előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi mód. előirányzattól	2011. évi telj. a törv. mód. előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi telj. %-ában
Bevételi főösszeg	2 914 566,5	3 073 558,2	3 048 558,6	-24 999,6	99,2	133 992,1	104,6
Kiadási főösszeg	2 918 253,7	3 073 558,2	3 048 782,3	-24 775,9	99,2	130 528,6	104,5
Egyenleg	-3 687,2	0,0	-223,7				

Mind a bevételek, mind a kiadások teljesítése elmaradt a törvényi módosított előirányzattól. A bevételek elmaradása 24 999,6 millió forint, 0,8 %, a kiadásoké pedig 24 775,9 millió forint, szintén 0,8 %.

A bevételek elmaradása döntően a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel előirányzat alatti teljesítésével függ össze. Az Ny. Alap egyensúlyi helyzetének biztosításához ugyanis a törvényi módosított előirányzatnál 69 780,8 millió forinttal kisebb összegű pénzeszköz átadására volt szükség.

A kiadások előirányzat alatti teljesítésében döntő szerepe volt annak, hogy a nyugdíjkiadások összege 26 329,8 millió forinttal, 0,9 %-kal elmaradt az előirányzattól, annak ellenére is, hogy novemberben, egyösszegű kifizetéssel, az év egészére vonatkozóan 0,5 %-os (14,5 milliárd forint összegű) kiegészítő nyugdíjemelésre került sor. Ennek legfőbb oka a nyugdíjasok létszámának tervezetnél gyorsabb ütemű csökkenése volt.

Az előző évi teljesítéshez viszonyítva a bevételi főösszeg 4,6 %-kal, a kiadási főösszeg pedig 4,5 %-kal nőtt. Éves szinten a Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak csaknem 100 %-ára nyújtottak fedezetet, így a hiány összege nem érte el a 0,01 %-ot.

II. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek teljesítése

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi bevételi főösszege 3 048 558,6 millió forint, mely 24 999,6 millió forinttal, 0,8 %-kal kevesebb az előirányzott értéknél. A bevételek alapvetően két forrásból származtak: a járulékbevételek és hozzájárulások tették ki az összes bevétel 87,6 %-át, a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel aránya pedig 11,9 % volt. A bázisévi bevételek esetében a járulékbevételek és hozzájárulások 81,2 %-os aránya mellett a Központi költségvetési hozzájárulások részaránya volt a legjelentősebb, 18,3 %-os. 2011. évben az összes bevételen belül a járulékbevételek és hozzájárulások aránya 6,4 %-ponttal nőtt, döntően az egyéni nyugdíjjárulék mértékének növekedése miatt. A 2011. évi költségvetésben a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel biztosította a korábbi években – döntően - a Központi költségvetési hozzájárulások jogcímein szereplő bevételek helyett a kiadások finanszírozását, illetve az Ny. Alap költségvetésének egyensúlyát.

II. 1. 1. NAV-tól érkező Munkáltatói nyugdíjbiztosítási és biztosított által fizetett (egyéni) járulékok

millió forint							
Megnevezés (járulék jogcímek)	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirány- zattól	2011. évi telj. az előir. %- ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi telj. %- ában
<i>NAV-tól, 2010-ben APEH-től érkező munkáltatói és biztosított járulékbevétel összesen</i>	2 210 741,4	2 553 479,2	2 594 104,8	40 625,6	101,6	383 363,4	117,3

A járulékbevételek és hozzájárulások meghatározó részét képezi az NAV-tól (2010-ben APEH-től) érkező munkáltatói és biztosított járulékok együttes 2 594 104,8 millió forint összege, amely 40 625,6 millió forinttal, 1,6 %-kal magasabb az előirányzatnál, és 383 363,4 millió forinttal, 17,3 %-kal

meghaladja az előző évi teljesítést. E járulékbevételek bázishoz viszonyított növekedése döntően az egyéni nyugdíjjárulék mértékének emelkedéséből adódik. Ennek hatását azonban direkt módon nem lehet számszerűsíteni, miután az egyéni járulék nem külön számlára került befizetésre, hanem a munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulékkal összevontan, egy összegben. Közelítő számítás alapján a magán-nyugdíjpénztári tagok egyéni nyugdíjjáruléka mértékének 1,5 %-ról 9,5 %-ra történt emelése (2010. évi CI. törvény) havonta mintegy 31 milliárd forint növekedést eredményezett az egyéni járulékbevételek összegében, amely a 2010. XI-XII. havi és 2011. I-X. havi teljesítésben egyaránt érvényesült. (Ez a hatás 2011. november-december hónapban már nem jelentkezett, mert a bázisév azonos időszakában is az emelt mértékben történt a befizetés.) Az említett járulékmérték emelés hatása kiegészült a nyugdíjjárulék mértékének 2011. évi 0,5 %-pontos (9,5 %-ról 10 %-ra történt) emelésének hatásával, amely havonta megközelítőleg 3 milliárd forintot tett ki, és a februárban befizetett járulékbevételeknél jelentkezett először. Így a járulékmérték emelések 2011. évi hatásaként 343 milliárd forint körüli többletbevétel valószínűsíthető, ami a 17,3 %-os növekedésből 15,5 %-pontot tesz ki, a fennmaradó 1,8 %-pont pedig a bruttó keresettömeg növekedésének és egyéb tényezőknek a hatása.

A kincstári számlavezetés és finanszírozás, a feladatfinanszírozási körbe tartozó előirányzatok felhasználása, valamint egyes államháztartási adatszolgáltatások rendjéről szóló (2011. évben hatályos) 46/2009. (XII. 30.) PM. rendelet 44.§ (8) bekezdésében foglaltak szerint: a munkáltatók által a Nyugdíjbiztosítási Alap NAV-nál vezetett számlájára járulék címen egyösszegben átutalt bevételeket – az egyes járulékelemek (egyéni és munkáltatói járulék) között a Nyugdíjbiztosítási Alapot kezelő Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) havonta, a mindenkor bevallott kötelezettség arányában – osztja meg. Az így elszámolt, járulék-elemenkénti összegeket az éves járulék elszámolás keretében, a halmozott éves bevallás arányában korrigálni kell.

A Nyugdíjbiztosítási Alap számlájára naponta érkező (egyéni és munkáltatói járulékokra meg nem bontott) járulékbévelet a vonatkozó jogszabályban meghatározottak szerint (a havi bevallások NAV által közölt összegei alapján) került az ONYF által megbontásra a 2011. évi költségvetési törvény szerinti címrendnek megfelelően, majd az éves járulékelszámolás alapján a korrekció is megtörtént. A táblázat ezen megosztás értékeit mutatja.

Munkáltatói nyugdíjbiztosítási és biztosított által fizetett nyugdíjjárulék*

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés*	2011. évi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés az előir-tól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítés-től	2011. évi telj. a 2010. évi telj. %-ában
Munkáltatói nyugdíj-biztosítási járulékbévelet	1 816 230,0	1 830 884,7	1 847 579,1	16 694,4	100,9	31 349,1	101,7
Biztosított nyugdíj-járulék	394 511,4	722 594,5	746 525,7	23 931,2	103,3	352 014,3	189,2
NAV-tól szárm. járulékbéveletek összesen	2 210 741,4	2 553 479,2	2 594 104,8	40 625,6	101,6	383 363,4	117,3

*A 2011. évben történt címrend változás miatt, az összehasonlíthatóság érdekében a Magánnyugdíjpénztárak átutalásainak 2010. évi értékei nem szerepelnek ebben a táblázatban, mivel e bevételek a 2011. évi költségvetésben az Egyéb járulékok és hozzájárulások részét képezik (a 2010. évi költségvetésben a Biztosított járulékok részét képezték).

II. 1. 3. Egyéb járulékok és hozzájárulások*

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
Egyéb járulékok és hozzájárulások összesen	145 111,9	61 911,9	64 993,5	3 081,6	105,0	-80 118,4	44,8
Megállapodás alapján fizetők járulékai**	1 356,2	1 334,4	1 426,6	92,2	106,9	70,4	105,2
Egyszerűsített fogl. utáni közteher	3 130,5	1 947,7	5 867,4	3 919,7	301,2	2 736,9	187,4
Rendvédelmi szervek és a Magyar Honvédség kedvezményes nyugell. kiadásaihoz hozzájár.	78 371,0					-78 371,0	
- Honvédelmi Minisztérium fejezettől	26 201,0						
- Önkormányzati Minisztérium fejezettől	1 619,0						
- Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumfejezettől	45 609,0						
- Pénzügyminisztérium fejezettől	2 644,0						
- Miniszterelnökség fejezettől	2 298,0						
MPA általi megtérítések	11 651,7	9 600,0	13 588,6	3 988,6	141,5	1 936,9	116,6
Korkedvezmény-biztosítási járulékok	14 094,7	19 953,7	17 439,7	-2 514,0	87,4	3 345,0	123,7
GYED-ben részesülők utáni nyugdíjbiztosítási járulékok címen az E. Alaptól átvett pénzeszköz	21 605,0	22 500,0	22 500,0	0,0	100,0	895,0	104,1
Magán-nyugdíjpénztárak átutalásai*	14 902,8	6 576,1	4 171,2	-2 404,9	63,4	-10 731,6	28,0
- Rokkantsági nyugellátás	3 720,6	3 901,6	1 173,3	-2 723,8	31,0	-2 547,3	31,5
- Pénztártagok visszalépéséből szárm. bev.	11 182,2	2 674,5	2 997,9	323,4	112,1	-8 184,3	26,8

*A 2011. évben történt címrérend változás miatt, az összehasonlíthatóság érdekében a Magán-nyugdíjpénztárak átutalásainak 2010. évi értékei is az Egyéb járulékok és hozzájárulások részeként kerültek a táblázatba (melyek a 2010. évi költségvetésben a Biztosított járulékok részét képezték).

**A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. tv. 34. §.

Az Egyéb járulékok és hozzájárulások 64 993,5 millió forintos teljesítése 3 081,6 millió forinttal, 5,0 %-kal magasabb az előirányzatnál, és 80 118,4 millió forinttal, 55,2 %-kal alatta marad a bázisidőszaki értéknek. E járulékok összegének a bázishoz viszonyított csökkenését döntően az okozza, hogy a Rendvédelmi szervek és a Magyar Honvédség kedvezményes

nyugellátásaihoz hozzájárulás jogcímcsoport az Ny. Alap 2011. évi költségvetésében nem szerepel (az e címen járó bevétel a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel részét képezi), az előző évben viszont 78 371,0 millió forint összegben az Egyéb járulékok és hozzájárulások teljesítésének része volt. Az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 18. § (6) bekezdése szerint a külön törvényben meghatározott szolgálati nyugellátás járulékfizetéssel nem fedezett - 2011. január 1. és december 31. között esedékes - többletköltségeit a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alap fizeti meg. Ugyanakkor a 2011. évi költségvetésben címrrend változás volt a 2010. évi költségvetéshez képest. A Magán-nyugdíjpénztárak átutalásainak előirányzata az Egyéb járulékok és hozzájárulások jogcímei közé került, míg a bázisévben a Biztosított nyugdíjjárulék részét képezte.

A Megállapodás alapján fizetők járuléka 1 426,6 millió forint, amely 92,2 millió forinttal, 6,9 %-kal magasabb az előirányzatnál, és 70,4 millió forinttal, 5,2 %-kal meghaladja a bázisévi teljesítést. 2011-ben 2 322 darab új megállapodás megkötésére került sor, amely az előző évi adathoz képest 758 darabbal, 48,5 %-kal több. Az év végén (dec. 31-én) élő megállapodások száma 4 015 darab volt, amely 480 darabbal (10,7 %-kal) kevesebb az előző évinél, azaz több megállapodás szűnt meg, mint amennyi új megkötésre került. A Megállapodás alapján fizetők járulékának a bázishoz viszonyított növekedése abból adódik, hogy az élő megállapodások között az „új” megállapodások magasabb részarányt képviselnek (s ennek megfelelően a szerződő felek magasabb összeg után fizetnek járulékot.) A nyugdíj szolgáltatásokra irányuló megállapodások megkötésének lehetőségét biztosító jogszabályi környezetben – a korábbi évekhez hasonlóan – az elmúlt esztendőben sem történt érdemi változás.

Az Egyszerűsített foglalkoztatás után fizetendő közteher Ny. Alapot megillető része 5 867,4 millió forint összegben teljesült, amely 3 919,6 millió forinttal, 201,2 %-kal meghaladja az éves előirányzat értékét, és 2 736,8 millió forinttal, 87,4 %-kal magasabb a bázisidőszaki teljesítésnél. Az előző év I-III. havi időszakában e költségvetési soron a Közteherjegy bevételeinek teljesítése szerepelt, melynek befizetése az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény rendelkezéseinek megfelelően történt. 2010. április elsejétől – az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2009. évi CLII. törvény hatálybalépésével összefüggésben - az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás megszűnt, és a közteher mértéke is változott. 2010. augusztus elsején - a 2010. évi LXXV. törvény hatályba lépését követően - további változások következtek be az egyszerűsített foglalkoztatás szabályozásában. A közteher mértéke a 2010. április elsejétől július 31-éig egységes 30 %-ról augusztus elsejétől kezdődően (a munkaviszony minden naptári napjára) a mezőgazdasági és turisztikai idenymunka esetében 500 forint, az alkalmi munka esetében pedig 1000 forint

összegre változott. A közteherből az Ny. Alapot megillető részarány mértéke: 91,8 %. 2011. évben is e jogszabályi előírás alapján történt az Egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher megfizetése.

Az *MPA általi megtérítések* (START, START PLUSZ, START EXTRA kártyával foglalkoztatottak utáni járulékkedvezmény megtérítése) jogcímén 13 588,7 millió forint érkezett az Ny. Alap részére, amely 3 988,7 millió forinttal, 41,5 %-kal magasabb az éves előirányzatnál, és 1 937,0 millió forinttal, 16,6 %-kal meghaladja a bázisidőszaki teljesítést.

A *Korkedvezmény-biztosítási járulék* 17 439,7 millió forint összege 2 514,0 millió forinttal, 12,6 %-kal elmarad az előirányzattól, és 3 345,0 millió forinttal, 23,7 %-kal meghaladja a bázisidőszaki teljesítést. A bázishoz viszonyított növekedése azzal áll összefüggésben, hogy ez évben - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a bázisévhez képest nőtt a foglalkoztatói befizetés részaránya, és csökkent, illetve februártól kezdődően teljesen megszűnt a központi költségvetési térítés, a következőknek megfelelően. Januárban a bázisév januári 50 %-os hányaddal szemben, 75 %-os volt a foglalkoztató befizetési kötelezettsége (mindkét év első hónapjában az előző év decemberéhez kapcsolódik a teljesítés), februártól kezdődően pedig - az előző évi 75 %-os hányaddal szemben - e járulék teljes összegét a foglalkoztatónak kellett megfizetnie.

A *GYED-ben részesülők utáni nyugdíjbiztosítási járulék címén az E. Alaptól átvett pénzeszköz* (22 500,0 millió forint) megegyezik az előirányzattal, és 895,0 millió forinttal, 4,1 %-kal magasabb a bázisidőszaki összegnél.

A *Magán-nyugdíjpénztárak átutalásai* jogcímcsoport ez évben az Egyéb járulékok és hozzájárulások részét képezi, 2010-ben viszont a biztosítotti járulékok részeként került elszámolásra. A Magán-nyugdíjpénztárak átutalásainak összege 4 171,2 millió forint, amely 2 404,9 millió forinttal, 36,6 %-kal elmarad az előirányzattól, a - biztosítotti járulékok részét képező - bázisidőszaki összegnél pedig 10 731,6 millió forinttal, 72,0 %-kal kevesebb. 2011. évben a magán-nyugdíjpénztáraknak az Ny. Alapot megillető átutalásai a következők szerint alakultak.

- A Rokkantsági nyugellátás igénybevételével kapcsolatos átutalások összege 1 173,3 millió forintot tett ki. A rokkantsági nyugellátásra jogosulttá vált pénztártag - a vonatkozó törvény 23. § (1) bekezdés d) pontja alapján - dönthet a TB nyugdíjrendszerbe való visszalépésről. A pénztár a tag tagdíj-kiegészítéssel csökkentett követelésének összegét a Tbj. 45. § (4) bekezdésében foglaltak szerint köteles átutalni - az igazgatási szerv értesítését követően - az Ny. Alap részére.
- A Pénztártagok visszalépéséből származó bevétel soron elszámolt összeg 2 997,9 millió forint, amely több, különböző jogcímen történt visszalépésekhez kapcsolódó átutalásokat tartalmaz.

- Tartalmazza az 1997. évi LXXXII. törvény 123/A. §-a alapján történt visszalépések átutalásait. A jelzett jogszabályi előírás alapján 2011. január 31-éig azon pénztártagok kérhették nyugellátásuk összegének a Tny. 12. §-a (6) bekezdése alkalmazásával történő módosítását, akik részére 2011. február elsejét megelőzően nyugellátást állapítottak meg. Továbbá tartalmazza az elhunyt pénztártag által megjelölt - a Tny. szerinti hozzátartozói nyugellátást igénylő - kedvezményezett személyhez kapcsolódó átutalásokat (1997. évi LXXXII. tv. 29. §), valamint az előző évben önként visszalépők átutalásaival kapcsolatos utólagos elszámolásokat is. E jogcímenen összesen csaknem 1 500 millió forint bevétel került elszámolásra.
- A fentiekén kívül ezen a soron került elszámolásra a volt magán-nyugdíjpénztári tag által át nem vett, és a magán-nyugdíjpénztárhoz visszaérkezett – a vonatkozó törvény 4. § zsk) pontja alapján meghatározott – visszalépő tagi kifizetések (reálhozam + tagdíjkiegészítés) mintegy 1 300 millió forint összege. (A 297/2010. Kormányrendelet 6. § (4) bekezdése értelmében a pénztár – a fentiekben meghatározott összegeket - a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalja át.)
- A pénztártagok visszalépéséből származó bevétel soron került elszámolásra továbbá a 2009. évi LXXVII. törvény alapján, az előző évben visszalépett magán-nyugdíjpénztár tagok elszámolásaival kapcsolatos 2011. évi, utólagos átutalások csaknem 200 millió forint összege.

II. 1. 4. Késedelmi pótlék, bírság

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2011. évi telj. az előír. %-ában	millió forint	
						Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
Késedelmi pótlék, bírság	9 791,0	10 310,5	12 723,6	2 413,1	123,4	2 932,6	130,0

2001. január 1-jétől a NAV késedelmi pótlék és bírság számlájára befolyt összegből a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető összeget a NAV számolja ki. A számítás alapja a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 13. számú mellékletében szereplő képlet.

Késedelmi pótlék, bírság címen 12 723,6 millió forint érkezett az Ny. Alap számlájára, amely 2 413,1 millió forinttal (23,4 %-kal) magasabb az előirányzatnál és 2 932,6 millió forinttal, 30,0 %-kal meghaladja a bázisidőszaki értéket.

II. 1. 5. Központi költségvetési hozzájárulások

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
Központi költségvetési hozzájárulások	534 670,3	412,6	446,8	34,2	108,3	-534 223,5	0,1
- GYES-ben, GYET-ben és rehabilitációs járadékban részesülők utáni központi költségvetési térítés	20 938,4					-20 938,4	
- Magánnyugdíjpénztárba átlépők miatti járulék-kiesés pótlására költségvetési tám.	310 316,7					-310 316,7	
- Központi költségvetésben tervezett pénzeszköz-átadás	197 855,8					-197 855,8	
- Korkedvezmény-biztosítási járulék címen átvett pénzeszköz	5 159,4	412,6	446,8	34,2	108,3	-4 712,6	8,7
- Méltányossági kifizetések többletének fedezete	400,0						

A Központi költségvetési hozzájárulások előirányzata 2011. évben csak a „Korkedvezmény-biztosítási járulék címen átvett pénzeszköz” jogcímet tartalmazta, miután a 2010. évi költségvetésben a többi alcímen szerepelt tétel 2011. évben a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból került megfizetésre. A Korkedvezmény-biztosítási járulék címen átvett pénzeszköz teljesítése 446,8 millió forint, amely 34,2 millió forinttal, 8,3 %-kal meghaladja az éves előirányzat összegét. E jogcímen - a 2011. évi költségvetési törvény 33. §-ában foglaltaknak megfelelően – 2011. évben csak január hónapban történt teljesítés, a megelőző év december hónapra vonatkozóan befolyt korkedvezmény-biztosítási járulék összege alapján. (A további hónapokban e járulék teljes összegét a foglalkoztató fizette meg.)

II. 1. 6. Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcs. egyéb bevételek	11 404,0	12 385,4	10 778,2	-1 607,2	87,0	-625,8	94,5

A nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 10 778,2 millió forint összegben teljesültek, amely 1 607,2 millió forinttal, 13,0 %-kal elmarad a tervezett értéktől, és 625,8 millió forinttal 5,5 %-kal

kevesebb a bázisévi összegnél. E bevételi jogcím a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető – korábban kifizetett – visszatérítendő ellátások pénzügyileg elszámolt összegeit (Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető, elhalálozás miatti véglegesen visszaérkezett bevételek, illetve jogalap nélkül felvett nyugellátás visszatérítése) és a különféle egyéb bevételekből származó összegeket tartalmazza.

Az itt kimutatott bevételek legnagyobb részét, 51,3 %-át a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető, a postai kézbesítés során elhalálozás miatt át nem vett, illetve a bankszámláról elhalálozás miatt visszautalt ún. *visszaérkezett bevételek* 5 356,9 millió forint összegű teljesítése adja, amely a bázisidőszaki értéknél 769,9 millió forinttal, 12,6 %-kal kevesebb.

A *jogalap nélkül felvett ellátásokkal kapcsolatos megtérülések* a fenténél kisebb hányadát (27,1 %-át) adják az egyéb bevételek jogcímen elszámolásra került összegnek. Ennek teljesítése 2 916,4 millió forint, amely 165,6 millió forinttal, 6,0 %-kal magasabb az előző évi értéknél, ami a jogalap nélküli kifizetések beszedése érdekében tett erőfeszítések hatását mutatja.

A különféle egyéb bevételekből (megtérített ellátások, megtérítés a biztosítóktól [168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 76/B. §], késedelmi kamat, mulasztási bírság, stb.) a Nyugdíjbiztosítási Alapnak 2 505,0 millió forint bevétele keletkezett, amely 21,5 millió forinttal (0,9 %-kal) kevesebb a bázisévi összegnél.

II. 1. 7. Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi módosított előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi mód. előirányzattól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
<i>Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel</i>		433 193,6	363 412,8	-69 780,8	83,9	363 412,8	

A Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel törvényi módosított előirányzata 433 281,5 millió forint (2011. évi CXIV. törvény), amely 1 087,9 millió forinttal kevesebb az eredeti előirányzat összegénél. Teljesítése 363 412,8 millió forint, amely 69 780,8 millió forinttal, 16,1 %-kal alatta marad a törvényi módosított előirányzatnak. Ez az előirányzat az Ny. Alap költségvetésében a korábbi években szereplő, de a 2011. évi költségvetésben nem tervezett bevételek (Rendvédelmi szervek és a Magyar Honvédség kedvezményes nyugellátási kiadásaihoz hozzájárulás, GYES-ben, GYET-ben és rehabilitációs járadékban részesülők utáni központi költségvetési térítés, Központi költségvetésben tervezett pénzeszköz-átadás) helyett biztosítja a kiadások finanszírozását, illetve az Ny. Alap költségvetésének egyensúlyát. Az

előirányzat alatti teljesítés azzal áll összefüggésben, hogy a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően a teljesített összegre volt szükség az Ny. Alap költségvetési egyensúlyának biztosításához.

II. 1. 8. Vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2011. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2010. évi teljesítéstől	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
<i>Vagyongazdálkodás bevételei</i>	3,8	5,0	2,2	-2,8	44,0	-1,6	57,9
Ellátások fedezetére szolgáló vagyongazdálkodás bevételei	3,8	5,0	2,2	-2,8	44,0	-1,6	57,9
- Járuléktart. fejében átvett vagyon bevételei	3,8	5,0	2,2	-2,8	44,0	-1,6	57,9

A vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek 2,2 millió forint összegű teljesítése – az MNV Zrt. kezelésében lévő - Járuléktartozás fejében átvett vagyon értékesítéséből és hasznosításából származik. A fenti bevétel az előirányzatnál 2,8 millió forinttal kevesebb, az előző évi teljesítésnek pedig 57,9 %-át teszi ki.

II. 1. 9. Működési célú bevételek

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés		2011. évi telj. az előir. %-ában
			Összesen	Ebből központi költségvetésből*/	
Működési bevételek	2 548,7	1 860,0	2 096,7	160,8	112,7
Intézményi működési bevételek	205,8	90,0	115,1		127,9
Működési célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről	18,3	15,0	29,6		197,3
Működési célú támogatásértékű bevétel	2 324,6	1 755,0	1 952,0	160,8	111,2
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	0,4				
Egyéb felhalmozási és tőke jellegű bevétel	0,4				
Felhalmozási célú támogatásértékű bevétel					
Kölcsönök visszatérülése	295,0				
Működési célú bevételek összesen	2 844,1	1 860,0	2 096,7	160,8	112,7

*/a központi költségvetés céltartalékából, valamint egyéb előirányzatból meghatározott – nem tervezett – feladatok finanszírozására átadott összeg.

A nyugdíjágazat 2011. évi működési célú bevétele az eredeti előirányzatként tervezett 1 860,0 millió forinttal szemben 2 096,7 millió forintra teljesült, ami az eredeti előirányzatot 236,7 millió forinttal (12,7 %-kal) haladja meg. Az előirányzathoz viszonyított többletbevétel realizálásának alapvető oka a központi költségvetéstől az előirányzatban nem szereplő feladatok finanszírozására 2011. év során átadott 160,8 millió forint, intézményi működési bevételeként befolyt 25,1 millió forint, valamint a tervezett meghaladó költségtérítések.

Az összes működési bevételen belül az intézményi működési bevétel az eredeti előirányzatként tervezett 90,0 millió forinttal szemben 115,1 millió forintra teljesült, amely főként bérleti díj bevételből, költségtérítésekből, valamint az alkalmazottak különféle térítési díjaiból tevődött össze.

Az államháztartáson kívüli pénzeszköz átvétel a tervezett 15,0 millió forinttal szemben 29,6 millió forintra teljesült, melyből a Hadigondozottak Közalapítványának működési költségtérítése 14,1 millió forint, 15,5 millió forint az Európai Bizottság társfinanszírozásával rendezett nemzetközi szakmai konferencia költségének, és az EESSI PROGRESS programban való részvétel költségeinek megtérítése.

A működési célú támogatásértékű bevétel 1 755,0 millió forint előirányzata 1 952,0 millió forint összegben teljesült, melyből:

- 94,1 millió forint a pénzbeli kárpótlás, a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok működési költségtérítésének összege,
- 1 600,0 millió forint a jövedelempótló és kiegészítő szociális támogatások működési költségeinek megtérítése,
- 51,1 millió forint a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vagyoni kárpótlás folyósításával kapcsolatos működési költségtérítés,
- 46,0 millió forint a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzése alapján folyósított életjáradékkal kapcsolatos költségtérítés,
- 160,8 millió forint a központi költségvetés céltartalékából és egyéb előirányzatából nem tervezett feladatokra átadott összeg
 - a céltartalékból a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2011. évi kompenzációjához nyújtott támogatás összege 62,4 millió forint, a prémiumévek programmal és a különleges foglalkoztatási állománnyal kapcsolatos kifizetések megtérítése 33,8 millió forint,
 - a Kormány 1117/2011.(IV.28.) Korm. határozata alapján a rendvédelmi szervek nyugdíj-megállapító tevékenységéhez kapcsolódóan a Belügyminisztérium és Nemzeti Adó- és Vámhivatal fejezetektől átcsoportosított összesen 61,5 millió forint,
 - a Nemzeti Erőforrás Minisztériumtól a nyugdíjszerű ellátások évközi emelése végrehajtásával összefüggésben felmerülő többletköltségek fedezetére kapott 3,1 millió forint működési célú támogatásértékű bevétel.

II. 1. 10. A Nyugdíjbiztosítási Alap likviditása, a kincstári egységes számlához kapcsolódó megelőlegezési számla igénybevételének alakulása

A likviditás alakulását, és ezzel együtt a hitelállomány nagyságát a Nyugdíjbiztosítási Alap esetében elsősorban a járulékbevételek és a nyugdíj kifizetések közötti időbeli és összegszerű eltérés határozta meg, és emellett jelentősen befolyásolta a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevételek átutalásának ütemezése. A hitelszámla januári nyitóegyenlege 1 008,5 millió forint volt, amely a 2010. évi hiány finanszírozásával függ össze. (A hiány rendezésére a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 2011. évi CXXXIII. törvény keretén belül került sor.) December utolsó munkanapján az Ny. Alapnak nem volt hitelállománya.

Az év folyamán a napi átlagos hitelállomány 150 686,5 millió forint volt, az egyes hónapokra vonatkozó átlagos összegek azonban jelentős eltéréseket

mutatnak. Az átlagos hitelállomány – az előző évi 16 337,4 millió forinthez képest – jelentősen nőtt. Ez elsősorban annak következménye, hogy a korábbi években az Ny. Alap részére a Központi költségvetési hozzájárulások jogcímein átadott pénzeszköz helyett 2011. évben a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel biztosította – terv szinten – a költségvetés egyensúlyát, és ez utóbbi bevétel teljesítése nem időarányosan, hanem az év utolsó három hónapjában valósult meg. A hitelszámla napi egyenlege október 11-én érte el legmagasabb értékét, 360 990,6 millió forinttal. Ennek oka döntően az, hogy a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel első részlete (160 000,0 millió forint) csak ezt követően, a hónap végén került átutalásra. A decemberi magas hitelállomány annak következtében alakult ki, hogy – a korábbi évekhez hasonlóan – a decemberi nyugellátások előrehozott időpontban kerültek kifizetésre, ugyanakkor a legnagyobb bevételek (járulékbévételek, Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel, zárszámadás rendezése) teljesítése ezt követően valósult meg. Emiatt a novemberi hitelállomány december elején tovább halmozódott. A hitelszámla egyenlege - a kincstári számlák forgalma alapján - a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel utolsó tételének jóváírása napjától, december 23-ától kezdődően „0”.

II. 2. A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak teljesítése

A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak összege 3 048 782,3 millió forint volt, amely 24 775,9 millió forinttal, 0,8 %-kal alatta marad az előirányzat összegének, az előző évi kiadási főösszeget pedig 130 528,6 millió forinttal, 4,5 %-kal meghaladja. Ezen belül a nyugellátások teljesítése 3 028 109,2 millió, a postaköltség és egyéb kiadásoké 6 994,2 millió, a vagyongazdálkodási kiadásoké 0,2 millió, a működési célú kiadásoké pedig 13 678,7 millió forint volt. A kiadási főösszeg meghatározó részét (99,3 %-át) a nyugellátások képezik.

II. 2. 1. Nyugellátások

A Nyugdíjbiztosítási Alapból nyugdíjakra fordított összeg 2011-ben 3 028 109,2 millió forint volt, ez 2 millió 673 ezer ellátott éves ellátását fedezte. A társadalombiztosítási nyugdíjakra fordított kiadások a GDP 10,76 %-át tették ki.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi ellátási kiadásainak alakulásában meghatározó szerepe volt a 2011. január 1-jei hatállyal megvalósult, 3,8 %-os mértékű nyugdíjemelésnek és a 2011. novemberben végrehajtott 0,5 %-os mértékű, januárra visszamenőleges, egész évre vonatkozó emelésnek megfelelő egyösszegű kifizetésnek. Növelte a Nyugdíjbiztosítási Alap

nyugdíjkiadását, hogy 2011-ben bevezetésre került a nők számára legalább 40 év jogosultsági idő alapján járó öregségi nyugdíjazási lehetőség.

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak 2011. évi teljesítési adatait – összehasonlítva a megelőző év tényadataival és a tárgyévi előirányzatokkal – a következő táblázat tartalmazza.

A nyugellátások kiadási adatai 2010-2011. év

(millió forint, %)

Megnevezés	2010. évi tény	2011. évi előirányzat	2011. évi teljesítés	2011. évi telj./2011. évi előirányzat	2011. évi telj./2010. évi tény
Nyugellátások	2 887 822,3	3 054 439,0	3 028 109,2	99,1	104,9
Öregségi nyugdíj	1 877 282,7	2 009 391,3	1 996 370,0	99,4	106,3
Rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugdíj	646 144,9	659 532,0	653 330,7	99,1	101,1
Korhatár feletti rokkantsági nyugellátások	349 250,5	380 496,3	375 171,7	98,6	107,4
Korhatár alatti rokkantsági nyugellátások	296 894,4	279 035,7	278 159,0	99,7	93,7
Rehabilitációs járadék	18 448,9	25 644,0	24 303,4	94,8	131,7
Hozzá tartozói nyugellátás	345 364,8	359 371,7	353 605,2	98,4	102,4
Egyszeri segély	581,0	500,0	499,9	100,0	86,0

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi nyugdíjkiadása az előző évi 2 887 822,3 millió forintos kifizetésnél 140 286,9 millió forinttal, 4,9 %-kal magasabb.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi nyugdíjkiadásának törvényben meghatározott előirányzata 3 054 439,0 millió forint. A Nyugdíjbiztosítási Alap nyugdíjkiadásainak 2011. évi tényleges összege 26 329,8 millió forinttal, 0,9 %-kal elmaradt a törvényi előirányzattól. Ennek legfőbb oka a nyugdíjasok létszámának tervezettnél gyorsabb ütemű csökkenése volt.

A következő táblázat a nyugdíjkiadás 2011. évi alakulásában szerepet játszó tényezők hatását mutatja be.

A nyugdíjkiadás 2011. évi változásainak összetevői

	kiadás (Mrd forint)	változás (2010=100)
2010. évi nyugdíjkiadás	2887,8	100,0
Nyugdíjemelések	121,9	4,2
- januári nyugdíjemelés (3,8 %)	105,9	3,7
- novemberi kiegészítés (0,5 %)	14,5	0,5
- méltányossági emelés (az előző évi emelés áhúzódó hatásával együtt)	1,5	0,1
Automatizmusok*	12,5	0,4
- létszámváltozás	-25,2	-0,9
- kiegészítő ellátások számának változása	0,7	0,0
- összetételváltozás, cserélődés	37,1	1,3
Rehabilitációs járadék többlete	5,9	0,2
2011. évi nyugdíjkiadás összesen	3028,1	104,9

Az egyes adatok összege a kerekítés miatt eltérhet az összegző adatok értékétől. Az index számítás a pontos értékek alapján történik.

* Megjegyzés: A nők 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjazási lehetősége bevezetésének 2011. évi kiadásai szerkezeti változásként voltak megtervezve. A kiadási előirányzat 33,5 milliárd forintot tett ki. Ezzel szemben a tényleges kiadás 26,3 milliárd forint. Ez a teljesítési adat az automatizmusok között jelenik meg: egyrészt 16,4 milliárd forint kihatású létszámnövekedésként, másrészt 9,9 milliárd forint kihatású összetétel-változásként. Az új ellátási forma miatti létszámnövekedés hatását számításon kívül hagyva a létszámcsökkenés kiadásmérséklő hatása 41,6 milliárd forint (1,4 %) lett volna, míg az összetételváltozás, cserélődés hatására csak 27,2 milliárd forint összegű kiadásnövekedés valósult volna meg.

1. A nyugdíjkiadás alakulásának tényezői

1.1. Nyugdíjemelések

1.1.1. Éves rendszeres nyugdíjemelések

A 2011-ben hatályos törvényi rendelkezések szerint a GDP – változatlan áron számított – növekedésének mértéke határozza meg, hogy az indexálásra kizárólag a fogyasztói árnövekedés figyelembevételével kerül sor, vagy a nettó átlagkereset növekedés ütemét is – törvényileg rögzített arányok szerint – figyelembe kell-e venni. A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 58. § (2) bekezdése alapján 2011. január 1-jétől - a tervezett 3 %-os éves GDP növekedésre tekintettel, a tervezett 3,5 %-os fogyasztói árnövekedés 80 %-át és a tervezett 4,9 %-os országos nettó átlagkereset növekedés 20 %-át figyelembe véve – 3,8 %-kal emelkedtek a nyugellátások. Az emelés részletes szabályait a 353/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet tartalmazta.

A 2011. évben megállapításra került öregségi teljes nyugdíj, rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj és árvaellátás legkisebb összege változatlan maradt. (Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 28 500 forint, az árvaellátás legkisebb összege pedig 24 250 forint.) A saját jogú és az özvegyi

nyugdíj együttfolyósítási összeghatára 69 730 forintról 72 820 forintra emelkedett.

A januári nyugdíjemelés a 2011. év folyamán 105,9 milliárd forinttal növelte a nyugdíjkiadást. Az emelésben 2 millió 666 ezer fő részesült. Figyelembe véve a kiegészítő ellátások 653 ezres számát is, a januári nyugdíjemelés 3 millió 319 ezer ellátást érintett. Az egy főellátásra vonatkozó emelés január havi összege átlagosan 3 100 forint volt, a kiegészítő ellátások havi összege átlagosan 1 030 forinttal emelkedett. Az egy főre jutó átlagos emelés teljes összege havi 3 380 forint volt. Az intézkedés a január havi kiadásokat 9,0 milliárd forinttal növelte. Az év folyamán ez az összeg a halálozások és az ellátások egyéb okból történő megszűnése (például az árvaellátások esetében) miatt folyamatosan csökkent. Ezért a januári 3,8 %-os emelés éves szinten 3,7 %-os kiadásnövekedést eredményezett.

Az évközi kiegészítő nyugdíjemelést az 1997. évi LXXXI. törvény 62. § (3) bekezdése szabályozza. Az I-VIII. havi makrogazdasági adatok kiegészítő nyugdíjemelést tettek indokoltá. Mivel az évközi folyamatok alapján az éves várható GDP növekedést a tervezéskor feltételezett 3 %-nál kisebb mértékben valószínűsítették, csak a várható nyugdíjas fogyasztói árindexet kellett figyelembe venni a kiegészítő nyugdíjemelés mértékének a meghatározásához. Az éves várható 4,3 %-os nyugdíjas fogyasztói árnövekedés – a januárban végrehajtott 3,8-os emelésen túl – 0,5 %-os kiegészítő nyugdíjemelést indokolt. Miután a kiegészítő emelés mértéke nem érte el az 1 %-ot, – az előző évhez hasonlóan – a kiegészítő emelésre a 198/2011. (X. 5.) Korm. rendelet alapján az éves, 0,5 %-os nyugdíjemelésnek – a november havi ellátás 6,0 %-ának – megfelelő, egyszeri kifizetés került novemberben folyósításra. Az egyszeri kifizetés 14,5 milliárd forinttal növelte meg a nyugdíjkiadásokat. (A 0,5 %-os nyugdíjemelés 2012. januárjában az évi rendes emelést megelőzően „épült be” a nyugdíjba.)

1.1.2. Méltányossági ellátások

A költségvetési törvény 18 §. (1) bekezdése a 2011. évi kivételes nyugellátás-emelés előirányzatát 700 millió forintban, a kivételes nyugellátás megállapítás előirányzatát 200 millió forintban, az egyszeri segély előirányzatát 500 millió forintban határozta meg.

A méltányossági nyugdíjemelés kiadásnövelő hatása 1,5 milliárd forintot tett ki, ebből 0,7 milliárd forint a tárgyévi emelések hatása, 0,8 milliárd forint az előző évi emelések áthúzódó hatása.

2011-ben a kivételes méltányossági nyugdíjemelést kérelmezők száma megközelítette a 78 ezer főt. A teljesítési arány az elbírált kérelmek számához viszonyítva 45,9 %-os, az egy főre jutó emelés átlaga havi 3 265 forint.

A nyugdíjak méltányossági jogkörben történő megállapítása keretében több, mint 3,7 ezer fő nyújtott be kérelmet, amelyeknek 33 %-a került teljesítésre. A 25. életévet betöltött, továbbtanuló árvák árvaellátásának továbbfolyósítása iránti kérelmet mintegy 1,7 ezer fő nyújtott be, amelyből mintegy 440 kérelem (26,5 %) került teljesítésre.

Egyszeri segély iránti kérelmet közel 62,5 ezer fő nyújtott be 2011-ben, ebből 47,8 % került teljesítésre. A segélyek átlagösszege 17058 forint volt.

1.2. Automatizmusok

Az automatizmusok az ellátottak létszámának és a kiegészítő ellátások számának változásán, valamint az állomány összetétele módosulásán, az állományban lévők cserélődésén keresztül hatnak a nyugdíjkiadásokra. 2011-ben az automatizmusok – a nők 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjazási lehetőségét is figyelembe véve – összességükben 12,5 milliárd forinttal, 0,4 %-kal növelték a nyugdíjkiadást. Ezen belül a létszámalakulás 25,2 milliárd forinttal – a bázisévi kiadás 0,9 %-ával – csökkentette a 2011. évi nyugdíjkiadást. Az összetétel-változás, cserélődés viszont 37,1 milliárd forintos, 1,3 %-os kiadásnövekedéssel járt.

1.2.1. A létszám alakulása

2011-ben 2 millió 673 ezer fő részesült társadalombiztosítási nyugellátásban. Ez közel 20 ezer fővel, 0,7 %-kal alacsonyabb az előző évi 2 millió 692 ezres létszámnál. A legjelentősebb létszámcsökkenés az előrehozott öregségi nyugdíjknál, valamint a korhatár alatti rokkantsági nyugellátásoknál figyelhető meg. Érzékelhető volt továbbá a hozzátartozói főellátások számának csökkenése is. Ugyanakkor az új ellátás bevezetése 17 ezer fővel növelte az éves átlagos létszámot. A nők számára 2011-től lehetőség van arra, hogy külön életkori feltétel nélkül, *legalább 40 év jogosultsági idő alapján* öregségi nyugdíjra szerezzenek jogosultságot. A 2011-es létszámváltozásban tehát 2 fő összetevő hatását különböztetjük meg:

	Változás	
	(ezer fő)	(%)
- automatizmus-szerű változás	-36,1	-1,3
- új ellátás bevezetése	16,5	0,6
Együttesen	-19,6	-0,7

**A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer ellátottainak éves átlagos létszáma
2006-2011 között**

(ezer fő, %)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010
Öregségi nyugdíjak	1 665	1 691	1 723	1 727	1 711	1 721	100,6
Korbetöltött	1 463	1 451	1 441	1 433	1 453	1 475	101,5
Előrehozott	152	186	223	232	196	169	86,2
Nők 40 év jogosultsági idővel						17	
Korkedvezményes (és szolgálati)	50	53	60	62	62	61	97,2
Rokkantsági nyugdíjak	804	798	788	766	735	711	96,7
Korhatár feletti rokkant-, baleseti rokkant nyugdíjak együtt	352	356	359	363	377	390	103,4
Korhatár feletti III. csoport	307	311	314	318	331	343	103,5
Korhatár feletti I-II. csoport	44	45	45	45	46	47	102,2
Korhatár alatti rokkant-, baleseti rokkant nyugdíjak együtt	453	442	429	403	358	321	89,7
Korhatár alatti III. csoport	377	368	358	333	291	258	88,7
Korhatár alatti I-II. csoport	76	74	71	69	67	63	94,1
Rehabilitációs járadék			0,3	7	19	25	129,7
Hozzá tartozói főellátások	267	255	244	234	226	215	95,2
Ellátottak száma összesen	2 736	2 743	2 755	2 733	2 692	2 673	99,3

Az egyes adatok összege a kerekítés miatt eltérhet az összegző adatok értékétől. Az index számítás a pontos értékek alapján történik.

2011-ben a *korbetöltött öregségi nyugdíjban részesülők* éves átlagos számának növekedése – a 2010-ben tapasztaltakkal közel azonos mértékben – tovább folytatódott. Az átlagos létszámnövekedés 21 700 fő volt, ami 1,5 %-nak felel meg. Az újonnan megállapított korbetöltött ellátások mellett számottevő növekedési tényezőt jelentett ebben az évben is az előrehozott állományból korbetöltött öregségi ellátások közé kerülők egy korosztálynyi (az 1949-es születésű nők és férfiak) állománya.

2009. évet megelőzően a női öregségi nyugdíjkorhatár minden páros évben emelkedett. Ezért ezekben az években a korai öregségi nyugdíjban részesülők nem váltak korbetöltötté, így évközben az állomány – a természetes fogyásnak megfelelően – csökkent. 2009-től kezdődően a ciklikusság megszűnt (a női öregségi nyugdíjkorhatár 2008-ban elérte a 62 évet), így a női korai öregségi nyugdíjasok egy-egy korosztálynyi állománya a férfiakkal azonosan évente kerül át a korbetöltött öregségi nyugdíjasok állományába, növelve ezzel az ellátotti létszámot.

2011-ben az *előrehozott öregségi nyugdíjban részesülők* havi átlagos létszáma közel 27 ezer fővel, 13,8 %-kal volt alacsonyabb, mint az előző évben. 2011-ben tovább folytatódott az előrehozott öregségi nyugdíjasok állományi létszámának 2009-ben megkezdődött, hónapról-hónapra megfigyelhető csökkenése, amelynek fő oka a nők előrehozott korhatárának 57-ről 59 évre emelése volt. 2010-hez képest a csökkenést gyengítette azonban, hogy 2011-

ben az 1952-es születésű női korosztály számára megnyílt az előrehozott nyugdíjazás lehetősége.

A *korkedvezményes nyugdíjasok* átlagos állományi létszáma 2011-ben az előző évhez képest átlagosan közel 2 ezer fővel csökkent. A létszám mérséklődése 2010-hez képest 2,8 %-os. A korkedvezményes ellátásokon belül az ún. szolgálati nyugdíjasok száma mintegy 42,2 ezer fő; ez az előző évhez képest 0,6 %-os csökkenést jelent.

A *rokkantsági nyugdíjasok* száma 2011-ben az előző évi 735 ezer főről 3,3 %-kal, 711 ezer főre csökkent. Ezen belül eltérő irányú változás tapasztalható a korbetöltötteknél és a korhatár alattiaknál. A korhatár feletti rokkantsági nyugdíjasok száma az előző évi 377 ezer főről 390 ezer főre (3,4 %-kal) növekedett, a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok száma pedig a 2010. évi 358 ezer főről 321 ezer főre (10,3 %-kal) csökkent. Közülük a III. csoportos rokkantsági nyugdíjasok száma a 2010. évi 291 ezerről 258 ezerre (11,3 %-kal), az I-II. csoportos rokkantsági nyugdíjasok száma 67 ezerről 63 ezerre (5,9 %-kal) csökkent. A 2008. óta felgyorsult létszámcsökkenés összefüggésben van a rehabilitációs járadék bevezetésével, de a járadéknál tapasztalható létszámfelfutásnál lényegesen gyorsabb ütemű létszámfogyást jelent.

A *rehabilitációs járadékban részesülők* létszáma a 2008. évi bevezetést követően gyors emelkedésnek indult. Míg 2008-ban mintegy 270 fő volt az éves átlagos létszám, 2009. évben már 6 600 fő, 2010-ben pedig éves átlagban közel 19 500-an részesültek az ellátásban. 2011-ben megkezdődött a rehabilitációs járadék rendszerébe 2008. évben bekerültek kiválása (a rehabilitációs járadékot általában 3 évre állapították meg), amely mérséklően hatott az új belépők miatti, korábbi években tapasztalt jelentős létszámnövekedéssel szemben. 2011-ben átlagosan mintegy 25 ezer fő részesült rehabilitációs járadékban.

A *hozzátartozói főellátások* létszáma 10 800 fővel, 4,8 %-kal volt alacsonyabb, mint az előző évben. A korábbi években is megfigyelhető volt a létszámcsökkenés, amely azzal magyarázható, hogy az özvegyek (elsősorban a nők) közül egyre többen jogosultak saját jogú ellátásra is, ezért a hozzátartozói ellátást kiegészítésként kapják; állományuk utánpótlása fokozatosan csökken.

1.2.2. A kiegészítő ellátások számának alakulása

A hozzátartozói kiegészítő ellátások száma 2011-ben mérsékelten, 2 ezer ellátással, 652 ezerről 654 ezerre növekedett. Az ellátások számának 2011. évi emelkedése 0,7 milliárd forinttal növelte a Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási

kiadásait. Kiegészítő hozzátartozói ellátást - az elhunyt jogszerző nyugellátása meghatározott részének megfelelő özvegyi nyugdíjat - saját jogon folyósított nyugellátás mellett kapnak a jogosultak, ezért a kiegészítő ellátásban részesülők nem növelik az ellátottak létszámát.

2011-ben a kiegészítő ellátások éves átlagos száma 654 ezer volt, a 2010. évi 652 ezerrel szemben. A növekedés okát a hozzátartozói főellátások számának csökkenésével kapcsolatban már jeleztük: mind többen vannak a saját jogú nyugdíjra jogosult nők, akik özvegyi ellátásukat nem főellátásként, hanem a saját jogon szerzett ellátásuk „kiegészítéseként” kapják.

1.2.3. Az összetétel-változás és a cserélődés hatása

Az összetétel-változás, cserélődés az új nyugdíjak és a megszűnő ellátások színvonala közötti eltérést mutatja, illetve kifejezi az állomány egyes – eltérő nyugdíjszínvonalú – csoportjai közötti létszamarányok elmozdulása miatti kiadásváltozást. 2011-ben az összetétel-változás, cserélődés hatása 37,1 milliárd forinttal, 1,3 %-kal emelte a nyugdíjkiadást.

A cserélődés hatását erősítette, hogy az állományban levők ellátása (a 4,3 %-os emeléssel) lassúbb ütemben nőtt, mint amennyit a 2011-ben nyugdíjba vonulóakra vonatkozóan újonnan „belépő” valorizációs szorzó (a 2010. évi, 2011. februárjában közzétett 6,9 %-os nettó átlagkereset-növekedés) emelt a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereseten. Így a nyugdíjasok állományába újonnan bekerülők átlagos induló nyugdíja gyorsabb ütemben nőtt, mint az állományból kikerülők átlagos ellátása.

1.3. A nők 40 év jogosultsági időn alapuló életkori feltétel nélküli öregségi nyugdíjának bevezetése

2011. január 1-jétől bevezetésre került a nők számára legalább 40 év jogosultsági idő alapján járó öregségi nyugdíj. Az egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXX. törvény 1. §-a kiegészítette a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. §-át. Eszerint életkoruktól függetlenül öregségi nyugellátásra jogosultak azok a nők, akiknek a keresőtevékenységgel és gyermekneveléssel szerzett együttes jogosultsági idejük eléri a 40 évet, és ebből legalább 32 évet keresőtevékenységgel töltöttek. A törvény legalább 5 gyermek felnevelése esetén csökkenti a kereső tevékenység 32 éves követelményét. Súlyosan fogyatékos gyermek nevelése esetén további kedvezmény érvényesíthető. A nők részére 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak igénybevételenek is feltétele, hogy a biztosítás alapjául szolgáló jogviszonyt meg kell szüntetni. A 40 év jogosultsági időre tekintettel megállapított nyugdíjak teljes összegűek, nem csökkennek a korhatár alatti

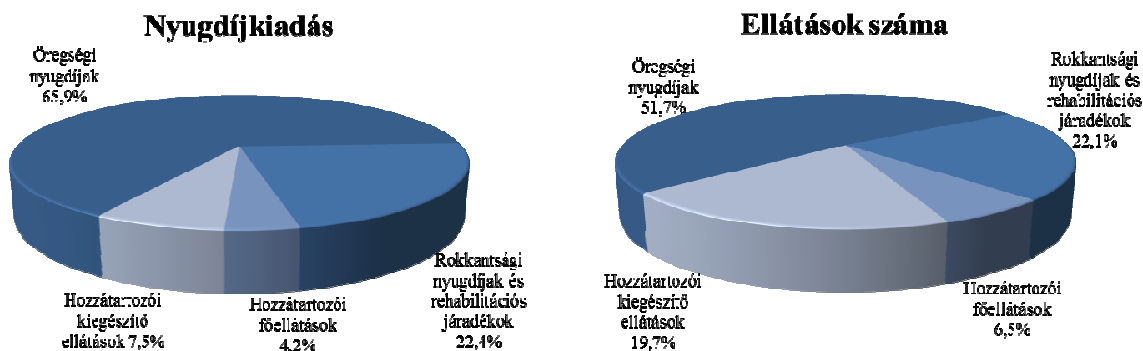
megállapítás miatt.

Az év során átlagosan 16 500-an szereztek jogot az ellátásra, mely 26,3 milliárd forinttal, 0,9 %-kal növelte a nyugdíjkiadást. Miközben az éves átlagos létszám a 17 ezer főt sem érte el, az ellátottak decemberi létszáma már jóval meghaladta a 30 ezer főt. Az átlagos ellátás – az adat statisztikai tisztítása után – mintegy 93 ezer Ft/fő volt, amely valamelyest meghaladta a korbetöltött öregségi nyugdíjak – férfiakra és nőkre együttesen számított – átlagát.

2. Főbb ellátáscsoportok

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátásoknak az egyes ellátáscsoportok közötti megoszlását a kiadás és az ellátások száma szerint a következő ábra szemlélteti.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi nyugellátásai

Öregségi nyugdíjban 1 millió 721 ezer fő részesült. Ez a létszám 9,4 ezer fővel, 0,6 %-kal magasabb, mint az előző évben. Az ellátottak döntő többsége, 85,7 %-a, 1 millió 475 ezer fő korhatár feletti ellátott volt. 2010. évhez hasonlóan ebben az évben is növekedett létszámuk: a 2009. évi 1 millió 433 ezer főhöz képest 2010-ben és 2011-ben is átlagosan több mint 20 ezer fős létszámnövekedés mutatkozott.

A korhatár alatti öregségi nyugellátások köre 2011-ben kibővült a nők részére 40 éves jogosultsági idő feltétel teljesítésével igénybe vehető öregségi, nyugellátással. Ezen felül további két csoport különböztethető meg a korhatár alatti öregségi nyugdíjasok között: az előrehozott öregségi nyugdíjat igénybe vevők, illetve a karkedvezményes nyugdíjasok köre. (Az egyéb korai nyugdíjazási formák – pl. korengedményes nyugdíj, bányásznyugdíj – kiadásai a korhatár betöltéséig nem a Nyugdíjbiztosítási Alapban jelennek meg.) A korhatár alatti öregségi nyugdíjasok – ideértve a 40 év jogosultsági

idővel rendelkező nők állományát is – az öregségi állomány 14,3 %-át teszik ki. Az előrehozott öregségi nyugdíjasok száma a rugalmas nyugdíjba vonulási rendszer 1997. évi bevezetésétől kezdődően 2009. év elejéig dinamikusan növekedett, majd 2009. évtől csökkenni kezdett. 2011-ben az *előrehozott öregségi állomány* létszáma átlagosan 169 ezer főt tett ki, amely közel 27 ezer fős, 13,8 %-os csökkenést mutat az előző évhez képest. A *korkedvezményes nyugdíjasok* 61 ezer fős állománya (akik a szervezetet különösen megterhelő munkakörben eltöltött hosszú idejük miatt a korhatárnál korábban mehetnek nyugdíjba) 1,7 ezer fővel, 2,8 %-kal mérséklődött. 2011-ben az öregségi típusú ellátásokon belüli 3,5 %-os részarányuk az előző évvel közel azonosan alakult. A korkedvezményes nyugdíjak között került kimutatásra mintegy 42,2 ezer az ún. szolgálati nyugdíjas is. A *nők részére 40 év jogosultsági időre tekintettel* 2011-ben megállapított ellátások alapján az éves átlagos létszám 17 ezer fő volt. A korhatár alatti öregségi nyugdíjasok a korhatár betöltésével automatikusan átkerülnek a korbetöltött öregségi állományba.

Az öregségi nyugdíjak havi átlagos összege 2011-ben mintegy 96 700 forint volt. A korhatár alattiak két csoportjában ennél magasabb: az előrehozott öregségi nyugdíjak havi átlagos összege mintegy 110 400 forint, a korkedvezményes nyugdíjak átlaga havonta – ideértve az ún. szolgálati nyugdíjakat is – 164 000 forint volt. A nők 40 év jogosultsági idővel szereshető öregségi nyugdíjának egy főre jutó havi átlaga 93 000 forintot tett ki. Ez utóbbinál a havi átlagérték számításához a bevezetés utáni gyors létszámfelfutásra való tekintettel a tárgyhavi (a hőközi kifizetéseket figyelmen kívül hagyó) kifizetések szolgáltak alapul. Az előző évhez képest az öregségi átlagnyugdíj 5,8 %-kal nőtt. Ebben meghatározó szerepe volt a januári éves „rendszeres” nyugdíjemelésnek, valamint a novemberi kiegészítésnek, a fennmaradó rész pedig a nyugdíjas állomány létszám-összetételének változásából, cserélődéséből adódik. A felsorolt tényezők együttes hatásaként az öregségi nyugdíj 2011-es kiadási összege 1 996,4 milliárd forint volt, amely 6,3 %-kal magasabb összegű az előző évinél.

A korhatár feletti rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugdíjasok 2011. évi száma 390 ezer fő. Döntő hányaduk (343 ezer fő, 87,9 %) III. csoportos (nem teljesen munkaképtelen) rokkant. Ez utóbbi kör ellátásának havi átlagos nagysága mintegy 79 300 forint volt, ami lényegesen alacsonyabb, mint az öregségi nyugdíjasoké. (Az elmaradásban a rövidebb szolgálati idő mellett sok esetben a nyugdíj alapjául szolgáló alacsonyabb átlagkereset is szerepet játszik.) A korhatár feletti I-II. csoportos (teljesen munkaképtelen) rokkantak száma 47 ezer fő volt; az ő átlagos havi ellátásuk mintegy 86 800 forint volt.

A korhatár alatti rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugdíjasok 2011. évi száma 321 ezer fő volt. A korhatár alatti III. csoportos rokkant és baleseti rokkant nyugdíjasok körében átlagosan 258 ezer fő részére került kifizetésre

ellátás. A nyugdíjuk havi átlagos nagysága mintegy 71 900 forint volt. A korhatár alatti I-II. csoportos rokkantak és baleseti rokkantak (számuk 63 ezer fő) a súlyos rokkantságukhoz kapcsolódó többlet ellenére is csak havi átlagos 73 400 forintot alig meghaladó összegű ellátásban részesültek.

A rokkantsági nyugdíjasok teljes körében a rokkantsági nyugdíjak 76 600 forintos átlagösszege az előző évhez képest 4,5 %-kal nőtt. A rokkantsági nyugdíjakra fordított kiadás 2011-ben 653,3 milliárd forint volt. 2010-hez képest a növekedés 1,1 %.

A rehabilitációs járadékban részesülők száma a 2008. évi bevezetést követően 2010. évig fokozatosan hónapról-hónapra növekedett. 2011-ben viszont az újonnan megállapított rehabilitációs ellátásokkal egyidejűleg megkezdődtek az állományból való kiválások. E két ellentétes irányú folyamat eredményeként az év folyamán csupán mérsékelt létszámváltozás jellemezte az állományt. 2011-ben éves átlagban rehabilitációs járadék mintegy 25 ezer fő részére került kifizetésre. A rehabilitációs járadék havi átlagos összege (kiszűrve az ellátás felfutásával kapcsolatos torzító hatásokat) mintegy 72 500 forint volt. A rehabilitációs járadék kiadási összege 24,3 milliárd forintot tett ki.

A hozzátartozói főellátásokban részesülők 215 ezer fős átlagos létszáma 4,8 %-os csökkenést jelent az előző évhez képest. Az ideiglenes özvegyi nyugdíjban részesülők átlagos száma 2010. évi 10 ezer ellátottnál mérsékeltebb, 9 ezer fő volt. (Ideiglenes özvegyi nyugdíjjal csak rövid ideig, általában egy évig vannak állományban az ellátottak.) A hozzátartozói főellátások döntő többsége állandó ellátás. A korhatár alatti állandó özvegyi nyugdíjasok száma 20 ezer, míg a korbetöltöttként állandó ellátásra jogosultaké 93 ezer fő. A folyamatos létszámcsökkenés ebben a csoportban figyelhető meg leginkább: az ezredfordulón mutatkozó létszám még 167 ezer fő volt. Az árvaellátásban részesülők száma 93 ezer, mely az előző évhez képest 3,5 %-os csökkenést jelent.

A hozzátartozói főellátások közül az ideiglenes özvegyi nyugdíjban részesülők nyugdíja a legmagasabb: 2011. évi átlagos összege mintegy 66 400 forint volt. A korbetöltöttek özvegyi nyugdíjára kifizetett havi átlaga 61 800 forintot tett ki. (Mind az ideiglenes-, mind a korbetöltött özvegyi nyugdíjasok özvegyi nyugdíja: 60 %-os mértékű.) A korhatár alattiak átlagos havi ellátása ennél lényegesen kisebb (33 200 forint), ugyanis ebben a körben sokan a nevelt árvákra tekintettel kapják az ellátást, s ilyen esetben az özvegyi nyugdíj mértéke 30 % (az árvák további 30-30 %-os mértékű árvaellátása emeli meg családi szinten a keresetpótlás mértékét). Az árvaellátás átlagos havi összege mintegy 37 600 forint volt.

2011-ben a *kiegészítő ellátások* körébe tartozó ideiglenes özvegyi nyugdíjak átlagos száma az előző évvel egyezően 26 ezer, az ellátások havi átlaga mintegy 70 000 forint volt. Az egyesítési kiegészítések (átlagos számuk 109 ezer volt) átlagos havi összege mintegy 28 900 forint, az együttfolyósított kiegészítéseké pedig 26 900 forint (ez utóbbi körbe 519 ezer folyósított ellátás tartozott).

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2011-ben hozzátartozói főellátásokra 126,4 milliárd forintot, hozzátartozói kiegészítő ellátásokra pedig 227,2 milliárd forintot fordított. A hozzátartozói főellátások kiadás-csökkenése 2,3 % volt, a kiegészítő ellátások kiadása pedig 5,2 %-kal emelkedett. A kiadás-változás eltérését elsősorban a két ellátáscsoport létszámalakulásának ellentétes iránya magyarázza: a főellátások száma csökkent, a kiegészítőké nőtt.

3. A reálérték, relatív pozíció

A nyugdíjak reálértékének egy adott évi változását az év során végrehajtott nyugdíjemelések (és egyéb nyugdíjintézkedések) és a fogyasztói árnövekedés viszonya határozza meg.

2011-ben a nyugdíjas állomány teljes körét érintő intézkedés a 3,8 %-os januári nyugdíjemelés és a novemberi 0,5 %-os kiegészítés volt. Ezen intézkedések együttes hatására nominálisan 4,3 %-kal növekedett a nyugdíjak összege. A méltányossági intézkedések hatását is figyelembe véve 4,4 % a nyugdíjak nominális növekedése. Tekintve, hogy a nyugdíjas fogyasztói árszínvonal növekedése is ilyen mértékű, 2011-ben – a megelőző két évvel ellentétben – sikerült megőrizni a nyugdíjak reálértékét.

2011-ben a nettó átlagkereset reálértéke 2,4 %-kal nőtt. A nyugdíjak keresetekhez viszonyított relatív pozíciója 2,4 %-os gyengülést mutat. A nyugdíjak reálérték-alakulását a 2003-2011-es időszakra a következő táblázat mutatja.

A nyugdíjak reálértékének és relatív pozíciójának változása* (%)

Évek	Fogyasztói árindex ¹	Nettó átlagkereset növekedés ²	Nyugdíjmelés ³		Nyugdíjak reálérték- változása ⁴		Nyugdíjak relatív pozíció- változása ⁴	
			I.	II.	I.	II.	I.	II.
2003	4,7/4,6	14,3	13,1	13,6	8,1	8,6	-1,0	-0,5
2004	6,8/7,3	5,6	9,6	10,8	2,1	3,3	3,3	4,4
2005	3,6/3,9	10,1	9,5	10,4	5,4	6,3	-0,8	0,0
2006	3,9/5,0	7,6	7,6	8,2	2,5	3,0	-1,0	-0,5
2007	8,0/10,7	3,0	6,5	8,3	-3,8	-2,2	0,9	2,6
2008	6,1/6,9	7,0	7,3	8,8	0,4	1,8	-0,4	1,0
2009	4,2/4,9	1,8	-1,9	-1,8	-6,5	-6,4	-4,3	-4,2
2010	4,9/4,5	6,8	1,6	2,5	-2,8	-1,9	-4,5	-3,6
2011	3,9/4,4	6,4	4,3	4,4	-0,1	0,0	-2,4	-2,4

* A nyugdíjak reálérték-változása a nyugdíjak vásárlóerejének változását méri; kiszámítása a nyugdíjmelés indexének a fogyasztói árindexszel (2002-től a nyugdíjas fogyasztói árindexszel) való osztása útján történik. A nyugdíjak relatív pozíció-változása a nyugdíjak vásárlóerejének a keresetek vásárlóerejéhez viszonyított (relatív) változását méri; kiszámítása a nyugdíjak reálérték-indexének a reálkereset-indexszel való osztása útján történik.

¹ Az általános és a nyugdíjas árindex.

² A 2012. február 21-én rendelkezésre álló KSH éves adatok alapján. (A 2010. évi azonos tartalmú táblázathoz képest utólagos módosítás történt 2010. év vonatkozásában, mivel az adatot a KSH 6,9 %-ról 6,8 %-ra revideálta.)

³ A nyugdíjmelés I. csak a nyugdíjasok teljes körére kiterjedő nyugdíjmelések hatását és a 13. havi nyugdíj fokozatos bevezetésének/megszüntetésének hatását tartalmazza. A nyugdíjmelés II. a nyugdíjmelés I. adataihoz hozzászámítja a nyugdíjasok meghatározott csoportjaira kiterjedő, a nyugdíjakba beépülő emelések hatását is. (Ilyen emelések voltak a korrekciós nyugdíjmelések és a méltányossági emelések.)

⁴ A nyugdíjak reálérték változása a nyugdíjas árindexszel, a kereseteké az általános árindexszel számolva.

II. 2. 2. Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai

Megnevezés	millió Ft				
	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	2011. évi telj. az előir. %-ában	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
<i>Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai</i>	7 048,5	7 465,4	6 994,2	93,7	99,2
- ebből postaköltség	5 849,2	6 367,4	6 073,1	95,4	103,8
- ebből egyéb kiadások	1 999,3	1 098,0	921,1	83,9	76,8

A Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai 6 994,2 millió forint összege 471,2 millió forinttal, 6,3 %-kal kevesebb az előirányzatnál, és 54,3 millió forinttal, 0,8 %-kal alatta marad a bázisidőszaki teljesítésnek.

A Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai meghatározó részét (86,8 %-át) a postaköltségek 6 073,1 millió forint összege teszi ki, amely 294,3 millió forinttal, 4,6 %-kal kevesebb az előirányzatnál, az előző évi teljesítést pedig 223,9 millió forinttal, 3,8 %-kal meghaladja. A postaköltségek megközelítőleg 75 %-át a postautalvány költsége teszi ki, mely 347,6 millió forinttal, 0,5 %-kal csökkent a bázisévhez képest, a darabszám 5 %-os csökkenése és a díjtétel 3,5 %-os emelkedése mellett. A postaköltségek fennmaradó részét (megközelítőleg 25 %-át) a levélpostai költségek adják, melyek tartalmazzák a magánnyugdíjpénztári tájékoztató levelek többletköltségeit is.

Az Egyéb kiadások 1 098,0 millió forint összegben teljesültek, amely 176,9 millió forinttal, 16,1 %-kal kevesebb az előirányzatnál, és 278,2 millió forinttal, 13,2 %-kal alatta marad az előző évi értéknek.

II. 2. 3. Vagyongazdálkodás kiadásai

millió forint

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2011. évi törvényi előirányzat	2011. évi teljesítés	2011. évi telj. az előir. %-ában	2011. évi telj. a 2010. évi %-ában
<i>Vagyongazdálkodás kiadásai</i>	3,8	5,0	2,2	44,0	57,9
Ellátások fedezetére szolgáló vagyongazdálkodás kiadásai	3,8	5,0	2,2	44,0	57,9
Járulék tartozás fejében átvett vagyon kiadásai	3,8	5,0	2,2	44,0	57,9

A vagyongazdálkodás kiadásainak összege 2,2 millió forint, amely 44,0 %-a az éves előirányzatnak. A fenti kiadás teljes egészében a járulék tartozás fejében átvett vagyonnal összefüggésben keletkezett.

II. 2. 4. Működésre fordított kiadások

Működési célú kiadások

A működési célú kiadások biztosítják a fedezetet az Ny. Alap kezeléséért felelős központi hivatali szerv, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és annak központi igazgatási szervei feladat ellátásához.

	millió forint				
Megnevezés	2011. évi eredeti előirányzat	2011. évi módosított előirányzat	2011. évi felhasználható keret*	2011. évi teljesítés	2011. évi telj. a felhasznál. keret %-ában
Személyi juttatás	5 887,6	6 408,0	6 553,8	6 398,6	97,6
Munkaadót terhelő járulékok	1 648,4	1 727,2	1 766,6	1 610,0	91,1
Dologi kiadás	4 996,6	4 936,0	4 974,7	3 802,6	76,4
Egyéb műk. célú tám., kiadás	25,0	820,5	820,5	795,5	97,0
Intézményi beruházás	181,1	1 359,6	1 359,6	1 001,2	73,6
Felújítás		21,5	21,5	11,0	51,2
Egyéb felhalm. célú tám., kiadás		1,1	1,1	1,1	100,0
Kölcsönök		58,7	58,7	58,7	100,0
Összesen:	12 738,7	15 332,6	15 556,5	13 678,7	87,9

*/ A felhasználható keret az eredeti előirányzatnak az Országgyűlés hatáskörében csökkentett, a kormány, a felügyeleti szerv és a saját hatáskörben előirányzat-módosítással növelt összege, amely tartalmazza a 2010. évi maradványt, az előirányzat túlteljesüléssel felhasználható összeget, valamint a központi költségvetés céltartalékából (kompenzációra, prémiuméves program támogatására biztosított fedezetet) is.

Az Országgyűlés a Nyugdíjbiztosítási Alap 2011. évi működési kiadásaira 12 738,7 millió forintot hagyott jóvá. Ebből a központi hivatali szerv kiadásaira – amely magában foglalja az igazgatási szervek működési kiadásainak egy részét (pl. informatikai kiadások, egyes üzemeltetési kiadások) is – 7 087,0 millió forint, az igazgatási szervek működési kiadásaira 5 651,7 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre.

A módosításokra és átcsoportosításokra - a költségvetési, illetve az államháztartási törvényben foglaltaknak megfelelően – az Országgyűlés, a Kormány jogkörében, irányító szervei jogkörben és saját hatáskörű rendelkezések alapján került sor.

Az Országgyűlés hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítás 1 087,9 millió forint előirányzat-csökkentés. A Ny. Alap bevételi és kiadási

főösszegét a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény módosításáról szóló 2011. évi CXIV. törvény 3. §-a 1 087,9 millió forinttal kevesebb összegben határozta meg. A kiadási előirányzat-csökkentés a központi hivatali szervnél került végrehajtásra.

Kormány hatáskörében 61,5 millió forint előirányzat-módosításra a rendvédelmi szervek nyugdíj-megállapító tevékenységéhez kapcsolódó előirányzat-átcsoportosításáról szóló 1117/2011. (IV.28.) Korm. határozat alapján került sor. A feladat átadásának következtében a központi költségvetés XIV. és XVI. fejezetétől az előirányzat a Ny. Alaphoz került.

Irányító szervi hatáskörű előirányzat-módosítás összesen 124,9 millió forint összegben került végrehajtásra, melyből

- a központi költségvetés céltartalékából
 - a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 5. §-ának (5) bekezdése szerint a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2011. évi kompenzációjának támogatására 62,4 millió forint,
 - a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 5. §-ának (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján a prémium évek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló törvény szerinti munkáltatói kifizetések támogatására 33,8 millió forint pótelőirányzat,
- az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet szerint összesen 28,7 millió forint saját többletbevétel bevonása.

Az intézményi hatáskörű előirányzat-módosítások összege 3 495,4 millió forint, amely a 3 453,4 millió forint előző évi előirányzat-maradvány - mely tartalmazza a megyei kormányhivatalok részére átadott 748,7 millió forint, a regionális nyugdíjbiztosítási szervek 2010. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványát is -, valamint a 2011. évben előirányzatosított 42,0 millió forint saját bevételi többlet együttes összege.

Az előző évben képződött 3 469,6 millió forint előirányzat-maradványból 3 453,4 millió forint – ebből 748,7 millió forint előirányzat-maradvány átadással - felhasználásra, 16,2 millió forint pedig a Ny. Alapba visszafizetésre került.

Az előbbieket figyelembe véve, 2011-ben összesen 15 332,6 millió forint felhasználható előirányzat állt az ágazat rendelkezésére, melyet növelt a 2011. évi költségvetési törvény 19. § (1) bekezdése értelmében a nyugellátásban részesülő személyek évközi nyugellátás-emelése végrehajtásával összefüggésben engedélyezett 223,9 millió forint előirányzat-módosítás nélkül teljesíthető keret.

A nyugdíjágazat által 2011-ben működésre felhasználható keret az engedélyezett túlteljesülések összegével együtt össességében 15 556,5 millió forint.

A 2011. évi működési kiadások tényleges teljesítése 13 678,7 millió forint, melyből 1 886,1 millió forint maradvány képződött. Ebből a kiadási megtakarítás 1 653,9 millió forint, a bevételi többlet 232,2 millió forint, melynek döntő része a 223,9 millió forint túlteljesíthető előirányzat.

A működési kiadások legjelentősebb tételei a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok, arányuk az összes működési kiadáson belül együttesen 63,5%. Az ágazatban a személyi juttatásokra fordított kiadások összege 6 398,6 millió forint.

Az ágazat 2011. I. 1-jei engedélyezett létszáma 1 605 fő volt, ami év közben a rendvédelmi szervek nyugdíj-megállapítási feladatának átvétele következtében 17 fővel növekedett.

Az ágazat dologi kiadásainak teljesítése 3 802,6 millió forint, a 2011. évben felhasználható keretnél 23,6 %-kal kevesebb. A dologi kiadásokban keletkezett 1 172,1 millió forint előirányzat-maradvány jelentős részben a 2011. évi költségvetési egyensúlyt megtartó intézkedésekről szóló 1316/2011. (IX.19.) Korm. határozat következménye.

Intézményi beruházási kiadásokra (elsősorban informatikai beruházásra) 1 001,2 millió forint került felhasználásra. A forrást a 181,1 millió forint törvényi előirányzaton felül 619,0 millió forint előirányzat-maradvány bevonása, továbbá az egyéb előirányzatok terhére történt átcsoportosítás biztosította.

Felújítási kiadásokra előirányzat a költségvetési törvényben nem került meghatározásra. Év közben 11,0 millió forint összegű munka elvégzése történt, melynek forrása 2,3 millió forint előző évi előirányzat-maradvány, illetve más előirányzatokról történt átcsoportosítás.

A 2011. évben képződött előirányzat-maradvány teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt. A kötelezettségvállalás 57,0 %-a informatikai beruházási és működtetési kiadás, a fennmaradó rész döntően a 2011. december hónapban elmaradt egyéb üzemeltetési kiadás, illetve a nyugellátásban részesülő személyek évközi nyugellátás-emelése végrehajtásával összefüggésben engedélyezett túlteljesülő kiadás.

Központi hivatali szerv

A Nyugdíjbiztosítási Alap kezelését és a nyugdíjbiztosítás központi irányítását ellátó központi hivatali szerv (ONYF) működési kiadásaira a 7 087,0 millió forint eredeti előirányzattal szemben 8 268,4 millió forint felhasználható előirányzat állt rendelkezésre. A felhasználható előirányzat tartalmazza a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságoktól évvégén átvett, és 2011. januárban – a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 36. §. (1) bekezdése alapján - a megyei kormányhivatalok részére visszaadott 748,7 millió forint előirányzatot is. A teljesítés összege 6 979,6 millió forint, ami a felhasználható előirányzathoz viszonyítva 15,6 %-kal kevesebb.

A személyi juttatások eredeti előirányzata 1 908,0 millió forint, felhasználható előirányzata 1 783,6 millió forint. A teljesítés 1 782,6 millió forint.

Az ONYF engedélyezett induló létszáma 374 fő, év közben az igazgatási szervekhez történt átcsoportosítás következtében 351 főre változott.

A munkaadókat terhelő járulék felhasználható előirányzata 477,2 millió forint, a teljesítés 438,8 millió forint.

A dologi kiadások 3 883,0 millió forintos felhasználható előirányzatával szemben a teljesítés 24,4 %-kal kevesebb, 2 935,1 millió forint. A dologi előirányzatok felhasználása nagyobb részt (77,4 %) az informatikai rendszerek fenntartására történt, illetve az intézmény üzemeltetésére, igénybevett karbantartási szolgáltatásokra, készlet beszerzésekre és egyéb költségekre nyújtott fedezetet.

A beruházási kiadások felhasználható előirányzata 1 270,7 millió forintos összegével szemben a teljesítés 994,2 millió forint. A kiadások döntő része informatikai beruházás.

Kölcsönök kiemelt előirányzatra eredeti előirányzat nem került megtervezésre, a felhasználható 58,7 millió forint előirányzat az év során képződött bevételi többletből bevont, és az egyéb kiadási előirányzatokból átcsoportosított, a dolgozói lakáskölcsönökre fordítható összeg. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXXI. törvény 200/B. §-a alapján lehetőség nyílt a deviza hitelek rögzített árfolyamon történő végtörlesztésére, ehhez biztosított forrást az ágazat. A végtörlesztéshez kapcsolódóan 24 fő részére a támogatások előzetesen elbírására kerültek, de a dolgozókkal történő szerződések megkötése és a kölcsön folyósítása áthúzódott 2012. évre. 2011. évben ténylegesen 1 fő részesült lakásvásárlási-felújítási szerződés keretében 2,5 millió forint kamatmentes kölcsönben.

A központi hivatali szerv tárgyévben keletkezett előirányzat-maradványa 1 293,4 millió forint, mely kötelezettség-vállalással terhelt.

A Központi hivatali szerv költségvetéséből az ágazat egészének informatikai célú kiadásaira 2011. évben 3 234,6 millió forint dologi és intézményi beruházási előirányzat került felhasználásra. A 2011. évi költségvetési egyensúlyt megtartó intézkedésekről szóló 1316/2011.(IX.16). Korm. határozatban foglalt kötelezettségvállalási és beszerzési tilalmak, illetve a nyugdíj-megállapítás, folyósítás, nyilvántartás biztosításához elengedhetetlen, alapvetően informatikai kötelezettségvállalási tilalmak feloldására benyújtott mentesítési kérelmek elbírálása, valamint a közbeszerzések engedélyeztetési folyamata befolyásolta az informatikai kiadások 2011. évi maradványának alakulását.

Dologi kiadások

- A készletbeszerzés keretein belül elsősorban számítástechnikai, kommunikációs eszközök (festékkazetták, tintapatronok, IBM data- és cleaning cartridgek) beszerzésére került sor.
- Kommunikációs szolgáltatások legnagyobb részét a nyugdíjbiztosítási ágazat központi rendszereinek működtetéséhez szükséges rendszertámogatási, rendszerfelügyeleti szolgáltatások, szakértői díjak kiadásai, telefonközpontok és Call center karbantartási kiadásai, illetve adatátviteli célú távközlési díjak, elsősorban az egységes kormányzati gerinchálózat szolgáltatásának díja alkották.
- Bérleti díj kiadások elsősorban a nyugdíjbiztosítás központi rendszereinek futtatásához szükséges hardverkörnyezet és szoftverfeltételek biztosítása érdekében merültek fel, de emellett az ágazati feladatok ellátásához szükséges jogtár és cégtár elérés biztosítását is szolgálták.
- A zavartalan, folyamatos működés biztosítása érdekében jelentős ráfordítás merült fel a számítástechnikai eszközök, fénymásolók, nyomtatók, borítékoló és bérmentesítő gépek karbantartására, a Központi Archívum dokumentumkezelésével, anyagmozgatásával kapcsolatos feladatok ellátására.

Beruházási kiadások

- Megtörtént az ágazatban használt integrált pénzügyi, költségvetési és humánpolitikai rendszerek verzióváltása a 6.04-es verzióra. Az új rendszerek éles üzemi használatba vétele megtörtént, a korábbi rendszer archiválásra került.
- Szoftverek vásárlása keretében beszerzésre kerültek:
Adatbázis-kezelő szoftverek (128 licence), melyek az EKOP-ban keletkező adatok számára nyújtanak jól kezelhető támogatott környezetet.

Mentésekhez szükséges, valamint levelezés, nyilvántartás, iktatás céljára szolgáló szoftver.

Egyéb szoftver termékek:

- védelmi szoftver 1 éves licence
 - EKOP okmányrögzítési szoftver
 - Kimenő dokumentáció központi előállítás és tárolása
 - MEGÁLL rendszerben kezelt adatok KELEN rendszerbe töltéséhez készített program,
 - NYUFIG interaktív ügyviteli rendszer kiegészítése
 - adatkapcsolat kialakítása (FSZH, NAV, OH)
 - az Ügyfélkapu Nyomtatványtár nyomtatási funkciójának átalakítása
- A gépek, berendezések, felszerelések vásárlására fordított összegek jelentősebb tételei bérelt eszközök megvásárlására, tároló-rendszer bővítésére, illetve EKOP feladatok ellátására szolgáló szerver bővítésére fordított kiadás volt.

Igazgatási szervek

Az ONYF igazgatási szervei az ellátásokat központilag folyósító, egyben az elhalt nyugdíjasok utáni hozzátartozói igényeket elbíráló Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, valamint külön jogszabályban meghatározott elsőfokú nyugdíj-megállapítási, továbbá központi nyilvántartási és informatikai feladat- és hatáskörrel rendelkező Központi Nyugdíjnyilvántartó és Informatikai Igazgatóság.

Az igazgatási szervek engedélyezett létszáma 2011. január 1-jén 1 231 fő volt, év közben 40 fővel emelkedett, ebből 17 fő a fegyveres és rendvédelmi szervek nyugdíj-megállapítási feladatátvétele következtében, 23 fő pedig az ONYF-től került átcsoportosításra.

Az ONYF igazgatási szerveinek működési kiadásaira az 5 651,7 millió forint eredeti előirányzattal szemben, 7 064,2 millió forint felhasználható előirányzat és 223,9 millió forint túlteljesíthető előirányzat állt rendelkezésre. A 2011. évi tényleges teljesítés összege 6 699,1 millió forint.

A személyi juttatás eredeti előirányzata 3 979,6 millió forint, felhasználható előirányzata 4 624,4 millió forint. Az engedélyezett túlteljesüléssel a felhasználható keret 4 770,2 millió forint. A tényleges felhasználás 4 616,0 millió forint.

A kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok felhasználható kerete 1 289,4 millió forint, teljesítés 1 171,2 millió forint.

Az igazgatási szervek dologi előirányzatai a feladatellátáshoz szükséges működési kiadásokra, az épületek üzemeltetésére nyújtanak fedezetet. A dologi kiadások 1 091,7 millió forintos rendelkezésre álló keretéből 867,5 millió forint felhasználása történt meg. Az igazgatási szervek zavartalan

működése a takarékos gazdálkodás eredményeként, az előirányzatok ésszerű felhasználásával volt biztosítható.

Beruházási, felújítási kiadásokra eredeti előirányzat nem állt rendelkezésre. A 88,9 millió forint forrást az előző évi maradvány felhasználása, illetve az évközi átcsoportosítások biztosították. A kiadások összege 7,0 millió forint, amely elsősorban épület és gép beruházásra került felhasználásra.

Az igazgatási szervek 2011. évi előirányzat-maradványa 592,7 millió forint, az előirányzat-maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

III. A Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási és működési szektorának mérlegtagozódása és egyes tételeinek alakulása

III. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási vagyonának alakulása 2011. évben **ESZKÖZÖK**

Az eszközök éves záró állománya 66 083,0 millió forint, amely azonos a forgóeszközök összegével. Az eszközök állománya az előző évhez viszonyítva 6,6 %-kal csökkent.

A készletek a beszámolási időszakban 65,3 millió forinttal csökkentek, így az év végi állomány 62,4 millió forint lett, mely a követelés (járuléktartozás) fejében, értékesítési céllal átvett készletek állományát tartalmazza. A jelentős mértékű 51,1 %-os csökkenés az MNV Zrt. által megadott értékvesztés elszámolásából adódott.

A forgóeszközök jelentős tétele a követelések értéke, mely 51 635,5 millió forint. A követelések legnagyobb tétele a járuléktartozással összefüggésben keletkező adósállomány, melynek értékvesztéssel csökkentett összege 48 568,1 millió forint. A követelések kisebb része 3 066,3 millió forint, az igazgatóságok által előírt járulék jellegű követelések (megtérített ellátás, mulasztási bírság, jogalap nélküli ellátás, stb.), és a járulék tartozás fejében megítélt pénzkövetelések állományából tevődik össze. A követeléseknél az előző évhez viszonyítva 1,1 millió forint növekedést okozott a járuléktartozás fejében átvett ingatlanok bérleti díjának követelése.

A 2011. évi NAV adósállomány 188 405,8 millió forint, és az elszámolt értékvesztés összege 139 837,7 millió forint. Az adós állomány 3,0 %-kal (5 563,2 millió forinttal), míg az értékvesztés 7,1 %-kal (9 319,8 millió forinttal) nőtt az előző évihez viszonyítva. A mérlegben szereplő értékvesztéssel csökkentett adósállomány összege 48 568,1 millió forint, amely 3 756,6 millió forinttal, 7,2 %-kal alacsonyabb az előző évinél, ami az előző évinél magasabb arányú értékvesztés elszámolásából ered.

A pénzeszközök 2011. évi állomány értéke 12 118,1 millió forint, 2010. évi záró állomány 13 291,5 millió forint, ami az előző évhez viszonyítva 8,8 %-os

csökkenést mutat. A pénzeszközök között az Alap kezelője a kincstári számlák és a pénztárak tételeit tartja nyilván.

Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások beszámolási időszak végi állománya 2 267,0 millió forint, mely az előző évhez képest 26,7 %-kal nőtt. Itt tartjuk nyilván többek között a nem a nyugdíjbiztosítási alap terhére finanszírozott, megtérítendő ellátások állományának összegét, mely az aktívák nagyobb részét alkotja.

FORRÁSOK

A források záró állománya 66 083,0 millió forint, amely részben a saját tőke 26 278,5 millió forintos, a tartalékok – 2 220,8 millió forintos, a rövidlejáratú és egyéb kötelezettségek 25 419,4 millió forintos összegéből és az egyéb passzív pénzügyi elszámolások 16 605,9 millió forintos összegéből adódik.

A saját tőke 26 278,5 millió forintos év végi állományának alakulása a NAV által kimutatott értékvesztéssel csökkentett járulékadós állomány csökkenésének és a kötelezettség állomány növekedésének, továbbá a hitelállomány csökkenésének együttes következménye.

A tartalékok negatív záró állománya –2 220,8 millió forint, mely az előző évi záró állomány –7 267,8 millió forintos összegéhez viszonyítva 69,4 % -kal csökkent.

Hosszú lejáratú kötelezettsége az előző évekhez hasonlóan az idén sem volt az Ny. Alap ellátási szektorának.

A rövidlejáratú kötelezettségek állománya az előző évihez képest jelentős, 4,8 %-os mértékű növekedést mutat.

A 2010. év végén fennálló 1 008,5 millió forint hitelállomány 2011. év végére a zárszámadás keretében rendezésre került, és tárgy évben hitelállomány nem volt.

A NAV adatszolgáltatása szerint a járuléktúlfizetés állomány összege 24 850,0 millió forint volt 2011. évben, mely az előző évi 22 554,9 millió forint kötelezettség állományának 110,2 % -a. A NAV túlfizetés állomány 2006. év óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, míg 2006. évben az állomány 105 313,3 millió forint volt, addig ez 2011. évre lecsökkent 24 850,0 millió forintra, mely a 2006. évi állomány mintegy ötöd része. Az igazgatási szervek kötelezettség állománya 70,4 millió forint, mely az előző évi 69,4 millió forinthez viszonyítva 1,0 millió forintos növekedést mutat.

Az egyéb passzív pénzügyi elszámolások előző évi 21 340,7 millió forintos összegéhez viszonyítva a tárgyévi 16 605,9 millió forintos állomány 22,2 %-os csökkenést mutat. A csökkenés a függő és átfutó bevételeként kimutatott összegek csökkenéséből adódott.

III. 2. A Nyugdíjbiztosítási Alap működési vagyonának alakulása 2011. évben

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 17 436,5 millió forint, az előző évhez mérten 10,5%-kal (2 056,1 millió forinttal) csökkent az alábbi tételek következményeként 2011. évben.

Az eszközök legnagyobb hányadát (87,2%) a befektetett eszközök képviselik 15 208,1 millió forinttal, melynek összetételét a következők határozzák meg.

- Az immateriális javak értéke 1 455,9 millió forint, amely 118,6 millió forinttal alacsonyabb összegű, mint a 2011. költségvetési év indulásánál. A változást az okozza, hogy a nyugdíjszakmai integrált szoftverek, valamint az informatikai hálózat és infrastruktúra beruházásainak értéke nem érte el az immateriális javak tárgyévi amortizációs összegét.
- A tárgyi eszközök (ingatlanok, gépek berendezések, beruházások stb.) záró állománya 13 569,8 millió forint, az előző évi mérlegértékhez képest a csökkenés 395,9 millió forint. A változásban szerepet játszott a korábbi években beszerzett ágazati berendezések, járművek és a számítástechnikai eszközök amortizációja. 2011-ben jelentős ingatlan beruházás nem történt, a gép, berendezés eszközcsoportban alapvetően a meglévő eszközállomány állagmegóvása valósult meg, és a szükségeszerű számítástechnikai eszközök cseréje került végrehajtásra. Az állományváltozást alapvetően az értékcsökkenés tárgyévi elszámolása befolyásolta.

FORRÁSOK

A források éves állománya 17 436,5 millió forint. Legnagyobb hányadát a saját tőke képviseli (88,3%), a fennmaradó összeg a tartalékokból (10,8%), valamint a kötelezettségekből (0,9 %) tevődik össze.

- A saját tőke állománya: 15 397,4 millió forint, a források 88,3 %-a. A növekedés 303,7 millió forint. Ennek oka a befektetett eszköz amortizációja, követelése állományának csökkenése, illetve a kötelezettségek csökkenésének együttes hatása.
- A tartalékok 1 886,1 millió forint összegének alakulását a tárgyévi kiadási megtakarítás (maradvány) határozta meg. A tartalékok 2011. évi összege az előző évhez képest 1 583,5 millió forinttal csökkent. A 2011. évi maradványtartási korlát (1316/2011 (IX.19.) Korm. határozat) meghatározásánál figyelembevételre került a regionális igazgatási szervek kormányhivatali integrációja miatti tárgyévi előirányzat-keret csökkenést, illetve év végén törlésre került a maradványtartási korlát. Mindezek együttes hatása befolyásolta a tartalék csökkenését.

- A rövid lejáratú kötelezettségek állománya 148,8 millió forint, mely az ágazat elhelyezését biztosító ingatlanok közüzemi szolgáltatási és nyugdíjágazat informatikai feladatainak ellátáshoz tartozó szállítóval szembeni kötelezettségit tartalmazza. A hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek állománya 778,7 millió Ft-tal csökkent. E jelentős csökkenést a maradványtartási korlátot előíró, majd azt törölő határozat végrehajtása determinálta. Mindezek mellett a kötelezettségek állományának csökkenésére hatással volt a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságok kormányhivatali integrációja is, aminek eredményeként a működési szektor elemi költségvetése 48,38%-kal, a módosított előirányzati keret pedig 43,8%-kal csökkent 2010. évhez képest.
- Az egyéb passzív pénzügyi elszámolások záró állománya 4,2 millió forint, az előző évhez képest a növekedés 2,4 millió forint.

Összefoglalva, a fenti tényezők együttes hatására a működés eszköz-forrás állománya 17 436,5 millió forintra, 10,5 %-kal, 2 056,1 millió forinttal csökkent az előző évhez képest, amit jelentős részben a tartalékok, valamint a kötelezettségek előző évhez mért csökkenése indukált.

IV. Nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások 2011. évi alakulása

2011. évben a nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások összes kiadása 150 211,3 millió forint, bevétele 148 005,3 millió forint, a finanszírozási hiány 2 205,9 millió forint volt. Az előző évi elszámolások rendezését is figyelembe véve az összes kiadás 150 211,3 millió forint, a bevétel 149 704,9 millió forint, az előbbieken részletezettekben következően a finanszírozási hiány összege 506,4 millió forint volt.

A 2011. évi finanszírozás helyzetét tekintve a központi költségvetés által finanszírozott **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások** ellátási kiadásai 109 022,6 millió forint összegben teljesültek. Az éves előirányzat összegét – 113 766,0 millió forintot – figyelembe véve, éves szinten ezeknek az ellátásoknak a kiadásainál 3 856,8 millió forint megtakarítás mutatkozik. Az előirányzathoz képest 664,1 millió forint túlteljesülés következett be a politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések kiadásainál. A többi ellátást tekintve a tényleges kiadások elmaradtak az előirányzattól, legjelentősebb mértékben: 4 604,7 millió forinttal a megváltozott munkaképességűek járadékánál.

Az ellátási kiadások 4,0 %-kal csökkentek a jövedelempótló és -kiegészítő szociális támogatások 2010. évben teljesített kifizetéseéhez (113 426,9 millió forinthez) képest. A csökkenés irányába elsősorban az a tény hatott, hogy az ellátottak száma 8,2 %-kal csökkent a 2010. évi átlagos létszámhoz képest.

A bevételek, amelyek összege 108 953,2 millió forint, 69,4 millió forinttal maradnak el a kiadásoktól, ezt a hiányt kell a zárszámadás keretében a Nyugdíjbiztosítási Alap részére megtéríteni.

2011. május 1-jétől a nyugdíjsegélyek folyósítása az Ny. Alaphoz került. A nyugdíjsegélyek és a folyósításhoz kapcsolódó postaköltség kiadása 2011. évben 886,6 millió forint volt, melynek megtérítése nem valósult meg a 2011. évben.

A **pénzbeli kárpótlás** 2 577,3 millió forintos kifizetése az előirányzat 2 832,8 millió forintos összegéhez képest 255,5 millió forint megtakarítást eredményez.

A **Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok** kiadásainál, amelyek összege 1 783,5 millió forint - az előirányzat 1 852,5 millió forint összegéhez mérten – 69,0 millió forint megtakarítás mutatkozik.

A pénzbeli kárpótlás kiadásai 14,5 %-kal, a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok kiadásai 5,6 %-kal kisebbek a 2010. évi kiadásoknál. Az ellátottak száma mindkét ellátás esetében csökkent (13,0 illetve 6,9 %-kal), viszont mind a pénzbeli kárpótlás alapösszegének, mind a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok összegének emelésére sor került az év folyamán.

E két ellátás esetében a bevételek összege együttesen 4 360,9 millió forint, amely 0,1 millió forinttal meghaladják a kiadásokat, amelyet ugyancsak a zárszámadás keretében kell a Nyugdíjbiztosítási Alapnak a központi költségvetésnek részére megtérítenie.

Az „**új**” **korengedményes nyugdíj** 2011. évi kiadása 19 948,9 millió forint, a 2011. évet illető bevétele 19 041,9 millió forint – a nyugdíjemelésekből adódó – hiánya ezáltal 907,0 millió forint volt, amelynek megtérítése az 1991. évi IV. törvény 39. §-a (2) bekezdés f) pontja, illetve az 1999. évi CIX. tv. 14. §-a alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alapot terheli. A jelzett 2011. évi kiadás 7,7 %-kal alacsonyabb a 2010. évinél. Az ellátottak száma 6,4 %-kal csökkent az előző évhez képest.

A Hadigondozottak Közalapítványa által finanszírozott hadigondozotti ellátások, és az MNV Zrt. által finanszírozott vagyoni kárpótlási, valamint az NFA által finanszírozott termőföld életjáradékra váltásából adódó kiadások megtérítése – a jogszabályokban rögzített utólagos finanszírozási rendnek és a finanszírozókkal kötött megállapodásokban foglaltaknak megfelelően – a kifizetésekhez igazodik. Az éves szinten mutatkozó eltérések a hőközi kifizetésekből, ill. az év végi elszámolások miatti időbeli eltolódásokból adódnak. Részletezve:

A **hadigondozotti ellátások** kiadásai 3 190,7 millió forint összegben teljesültek, bevétele 3 190,0 millió forint volt, 0,7 millió forint „alul”-finanszírozást eredményezve.

A **vagyoni kárpótlási életjáradék** kiadása 1 938,9 millió forint, bevétele 1 938,7 millió forint volt, így a finanszírozási hiány 0,2 millió forint.

A vagyoni kárpótlási életjáradék kiadásai 12,2 %-kal, a hadigondozotti ellátások kiadásai pedig 8,8 %-kal elmaradnak azok 2010. évi összegétől. Az ellátottak száma mindkét ellátás esetében csökkent (19,1 illetve 11,5 %-kal), ezt azonban részben ellensúlyozta az ellátások emelésének hatása.

A **termőföld átadása ellenében megszerezhető életjáradék** kiadása 10 795,2 millió forint, bevétele 10 453,0 millió forint volt 342,2 millió forint hiányt eredményezve

Az ellátottak száma ebben az ellátási körben 21 232 főről 20 498 főre csökkent.

A Hadigondozottak Közalapítványa, az MNV Zrt., valamint az NFA által finanszírozott ellátások tekintetében a többletek, illetve hiányok rendezésére a finanszírozási megállapodások alapján kerül sor.

A működési költségtérítések alakulása

A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások működési költségeinek megtérítése az eredeti előirányzatnak megfelelően, 1 600,0 millió forint összegben teljesült.

A pénzbeli kárpótlási és a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok tekintetében a térítés szintén az eredeti előirányzatnak megfelelően: 94,1 millió forint összegben teljesült, a központi költségvetés által finanszírozott ellátások együttes működési költségtérítése így 1 694,1 millió forint volt.

A hadigondozotti ellátások 2011. évben megtérített működési költségeinek összege 14,1 millió forint, a vagyoni kárpótlási életjáradéknak a finanszírozói megállapodás alapján elszámolt működési bevétele 51,1 millió forint, a termőföld ellenében járó életjáradék 2011. évben megtérített működési költsége 46,0 millió forint. Az összes, nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátás működési költségtérítése 2011. évben 1 805,3 millió forint volt.

Budapest, 2012. június „5.....”

Prof. Dr. Mészáros József
a Nyugdíjbiztosítási Alapot kezelő ONYP főigazgatója